

MEMÒRIA 2023

ARXIU HISTÒRIC CIUTAT DE
BARCELONA

SUMARI

0. DADES GENERALS ARXIU HISTÒRIC DE LA CIUTAT DE BARCELONA	3
1. PRESENTACIÓ.....	4
2. L'ARXIU HISTÒRIC DE LA CIUTAT EN XIFRES	6
3. INGRÉS DE FONTS	11
4. TRACTAMENT DOCUMENTAL	17
5. SERVEIS ALS USUARIS.....	29
6. ACTIVITATS DE DIFUSIÓ.....	34
7. COMUNICACIÓ I RELACIONS EXTERNES.....	49
8. RECURSOS.....	53

DADES GENERALS ARXIU HISTÒRIC DE LA CIUTAT DE BARCELONA

Adreça: carrer Santa Llúcia, 1. 08002 Barcelona

Telèfon: +34 932 562 255

Correu electrònic: arxiuhistoric@bcn.cat

Web: barcelona.cat/arxiuhistoric

Horari:

Sala de Consulta General

De dilluns a divendres, de 9:30 a 14.00 hores i de 15 a 19:30 h

Consulta de fons orals

De dilluns a divendres de 9.30 a 14.00 hores. (amb cita prèvia)

Sala d'exposicions

De dilluns a divendres de 9.00 a 19.30 hores

Dissabtes de 10 a 19.30 hores

Serveis:

Consultes de documents: informació i atenció especialitzada a les persones usuàries en les consultes dels fons i la recerca d'informació tant de forma presencial com no presencial i en línia a través dels catàlegs.

Reproducció de documents: obtenció de còpies de la documentació seguint els procediments i aplicant les tarifes aprovades.

Visites comentades i tallers per a grups organitzats: realització de visites guiades i tallers pedagògics amb l'objectiu de donar a conèixer els fons documentals, les funcions i els serveis de l'AHCB.

Cessió temporal de documents originals per a exposicions: cessió temporal de documents per a exposicions a institucions i entitats amb finalitats de divulgació d'acord amb els procediments i protocols establerts.

Activitats de difusió: per apropar els fons documentals conservats i divulgar la història de la ciutat a la ciutadania, s'impulsen activitats com ara conferències, cursos, jornades i congressos, així com exposicions sobre la història de Barcelona i els seus documents.

1. PRESENTACIÓ

Us presentem un any més la Memòria de l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona (AHCB) amb la voluntat i compromís, per part dels seus professionals, d'informar a la ciutadania dels projectes i activitats desenvolupades per les diferents seccions de l'Arxiu en el decurs de l'any.

En relació als nous ingressos de documentació incorporats als fons i col·leccions de l'AHCB cal destacar les deu donacions de documents d'arxiu més els 298 de llibres i 190 exemplars de diaris i revistes, així com la compra d'un conjunt de dibuixos d'en Francesc d'Assís Lleixà Ribera. També la Biblioteca i l'Hemeroteca han adquirit per compra 98 llibres i 51 exemplars de diaris i revistes respectivament.

Durant l'any s'han continuat els treballs d'organització, classificació i descripció dels fons arxivístics per posar-los a l'abast dels usuaris i investigadors, i també els de gestió i catalogació de les col·leccions hemerogràfiques i bibliogràfiques.

Destacar el tractament fet amb les sèries de Pergamins Municipals, de Lletres Reials Originals, Taula de Canvi, Llicències d'Obreria i de Guerres entre d'altres del Fons del Consell de la Ciutat i Ajuntament Modern. També s'han treballat Fons Institucionals, com per exemple els Jocs Florals de Barcelona, i Fons Privats tant d'entitats, d'empreses i cooperatives i personals.

Pel que fa al tractament de les col·leccions, aquestes han estat nombroses: sigil·lografia de Domènech i Roure, plànols, mapes, gravats, cartells, exlibris, etc. i una part important dels Fons orals que es conserven a l'Arxiu.

També s'ha avançat en la digitalització massiva dels fons, amb un total de 227.584 imatges de preservació, a fi de fer disponible la consulta en línia a través dels nostres catàlegs. En aquest sentit, destacar que s'ha digitalitzat una gran part del diari El Día gráfico (dels anys 1913-1932), una de les capçaleres de diaris emblemàtiques de la ciutat. També està a disposició de la ciutadania interessada, i a través del portal Hemeroteca digital de l'AHCB, els anys que faltaven per publicar del Diario de Barcelona fins a la finalització del mateix.

En matèria de conservació i restauració, s'ha millorat el condicionament d'alguns fons i col·leccions i s'han restaurat 188 documents de tipologies i patologies diverses.

I en l'àmbit de la difusió, l'Arxiu Històric de la ciutat ha presentat tres projectes expositius: els darrers mesos de l'exposició L'art del cartell, l'exposició L'Arxiu en guerra, centrada en la sala de lectura infantil que la Casa de l'Ardiaca va acollir durant els primers temps de la Guerra Civil, i finalment Dibuixant una Nació, basada en el fons personal de Domènech i Montaner sobre heràldica que es conserva a l'Arxiu.

Al voltant d'aquestes exposicions s'han realitzat també algunes activitats com conferències, taules rodones i visites, així com publicacions al web i en xarxes socials.

També ha estat un èxit la XVIII edició del congrés d'Història de Barcelona, que ha reunit més de 150 professionals a El Born CCM a finals del mes de novembre i entorn d'una disciplina novedosa com la història ambiental, amb més de 40 comunicacions, i nombroses ponències i taules rodones, que han constituït una bona mostra de la vigència del Congrés després dels 40 anys de la primera edició al 1982.

També cal destacar que l'Arxiu va acollir el III Seminari iberoamericà d'arxius durant el mes de març, ha continuat amb la tercera edició del Taller de Paleografia, i ha acollit nombroses visites de caràcter educatiu, centrades en els nivells de secundària i universitats, i altres cursos i activitats promoguts des de la Direcció. S'ha organitzat la Jornada de portes obertes coincidint amb la festivitat del Corpus i el dia Internacional del Arxiu al juny, i també s'ha participat en la Nit del Museus, amb l'obertura extraordinària fins la matinada de l'exposició L'Art del Cartell el dissabte 13 de maig.

Especial menció mereix el projecte de memòria LGTBI que completa les col·leccions d'història oral, i situa l'arxiu en l'àmbit dels moviments socials contemporanis..

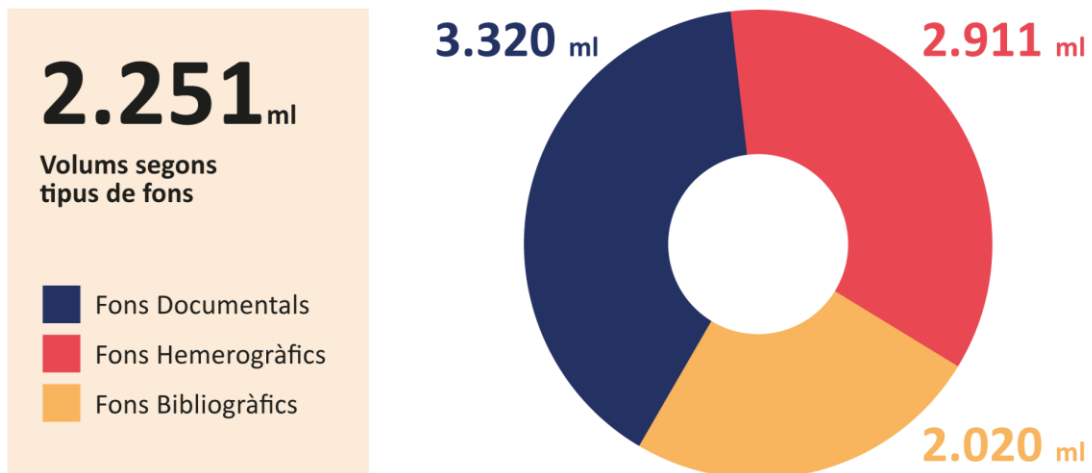
Finalment fer un agraïment a les persones usuàries que cada any s'apropen a l'Arxiu ja bé sigui personalment a la sala de consulta o bé en consulta en línia o bé que assisteixen a les activitats culturals que organitzem. I als donants per la seva generositat, compromís i confiança amb l'AHCB. A tots, els donem les gràcies i celebrem que gaudeixen amb nosaltres d'un patrimoni documental únic de Barcelona.

2. L'ARXIU HISTÒRIC DE LA CIUTAT EN XIFRES 2023

Les persones de l'Arxiu

Volum segons tipus de fons

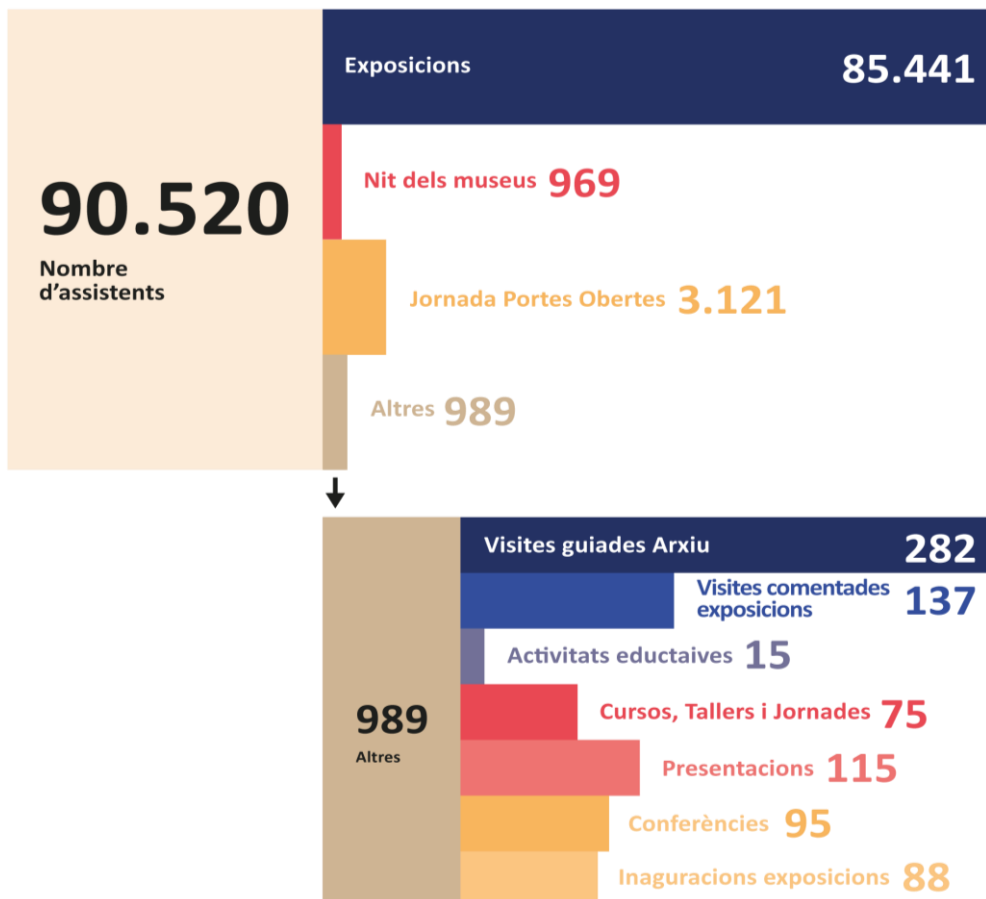
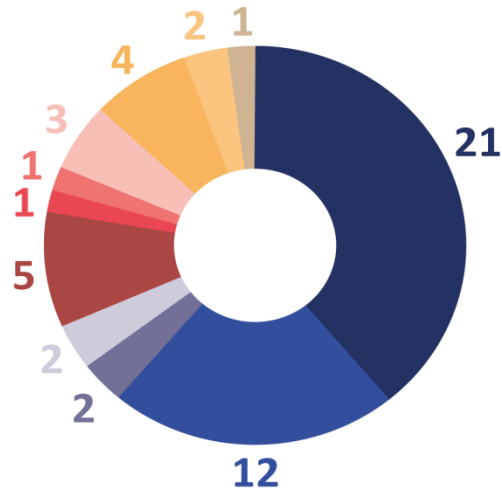

Persones usuàries i documents consultats

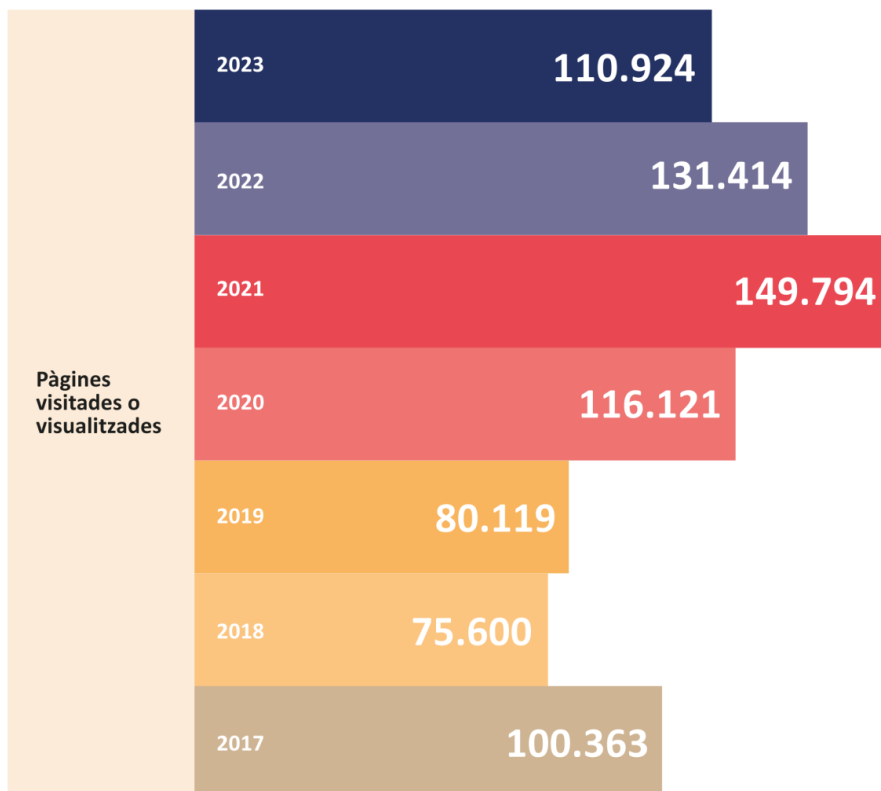
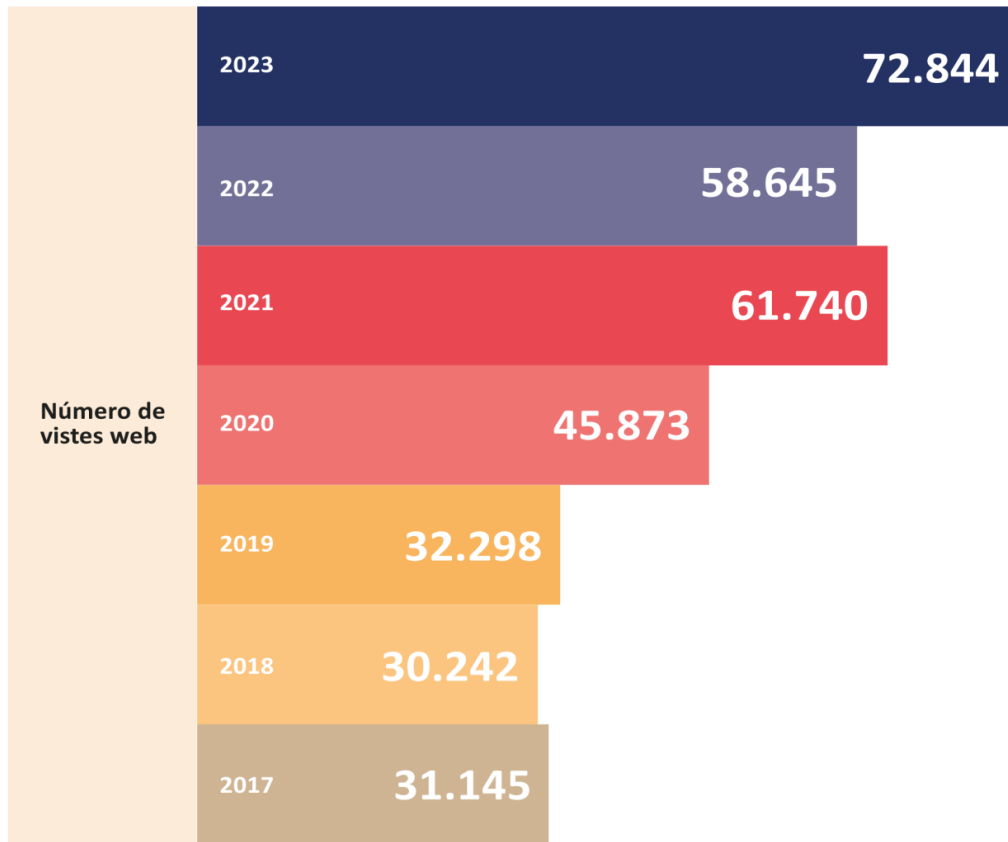

Activitats de difusió

Evolutiu consultes pàgines web

INGRÉS DE FONDS

3. INGRÉS DE FONTS

3.1. Fons documentals, hemeroteca i biblioteca

Les donacions de documents amplien i enriqueixen els fons documentals de l'Arxiu Històric gràcies a les aportacions voluntàries que fan els donants. Durant el 2023 l'Arxiu ha rebut els ingressos següents:

Donacions a Fons Documentals

1 Donant Lluís Enric Alòs i Martí

Donació d'un conjunt de documents produïts per la seva família els Marquesos d'Alòs, de Llió i Barons de Balsareny. Es tracta de diferents tipologies documentals relacionades especialment amb l'àmbit públic i personal del pare del donant, Ignacio de Alòs Huelin, de formació químic i per professió empresari, que fou tinent de l'exèrcit nacional durant la Guerra Civil. Documents rellevants per a la història i la investigació de la Guerra Civil i la postguerra, són un retrat interessant de la història d'una família noble durant la Guerra Civil. Documents identificatius, acadèmics i de gestió del patrimoni, documentació professional, documentació militar relativa a les tasques desenvolupades com a sergent i, posteriorment, tinent de la Companyia de Defensa Química del bàndol nacional, durant la Guerra Civil i la primera època de la postguerra que inclou comunicacions i certificats militars, full de serveis, etc., correspondència rebuda i documentació de l'àmbit associatiu i polític. El fons, ric en documentació militar i d'àmbit bèl·lic, ajudarà a completar la visió de conjunt d'un dels esdeveniments històrics més rellevants per a la nostra ciutat.

2 Donant Guillem-Jordi Graells:

Donació d'una pintura amb la representació de la façana de la casa de l'Ardiaca, d'autoria no identificada. Es tracta d'una pintura a l'oli sobre tela (23,5 x 18 cm), muntada damunt d'un cartró, que representa la façana principal de la casa de l'Ardiaca al carrer de Santa Llúcia de Barcelona. L'enquadrament permet veure la porta principal, amb la bústia de Domènech i Montaner i la part alta de l'edifici, al fons s'aprecia una part del palau Episcopal -al carrer hi ha un carro tirat per un cavall i una persona que camina per la vorera, com si es disposés a entrar a la casa de l'Ardiaca-. La pintura presenta una firma a l'angle inferior esquerre, que no ha estat possible de desxifrar.

3 Donant Judit Pujadas i Planell:

Donació d'un conjunt de documents produïts per diferents professors de l'Escola Municipal de sord-muts de Barcelona: Carme Maynadé, Pere Barnils i el Dr. Josep Guixà, fundador de l'Associació de logopèdia, foniatria i audiologia de Catalunya. Es tracta de documentació manuscrita i impresa relativa als mètodes pedagògics específics per a l'educació dels sord-muts a la ciutat de Barcelona i reflecteix dues etapes, una primera entre 1915 i 1950 i una segona etapa, entre els anys 1950 i 1990 produïda pel Dr. Josep Guixà, reconegut foniatra fundador del centre Guixà. L'antiga Escola Municipal de Sordomudos és la primera escola de sords de la ciutat de Barcelona i va recollir el que s'havia iniciat en l'educació dels sords al Saló de Cent a Barcelona, que va ser pionera a l'estat espanyol en l'educació especialitzada dels sord-muts ja des de l'any 1800 quan la corporació municipal va assumir l'existència d'una escola per a nois i noies, més tard, durant el s. XIX s'hi desenvoluparen mètodes formatius i s'impartiren nous continguts educatius,

que a partir del s. XX, amb la renovació dels mètodes pedagògics, es complementà amb els progressos mèdics-científics i l'escola esdevingué un referent, no només en l'àmbit peninsular, sinó en l'àmbit europeu amb el qual mantenia intensos contactes.

4 Donant Jordi Artigas i Candela:

Donació primera d'un conjunt de cartells i altres documents gràfics dels quals n'és l'autor. Es tracta d'un conjunt de dinou cartells i altres documents dels quals és autor del disseny, així com dos dibuixos originals, amb dates compreses entre 1972 i 1996. El conjunt està format per un cartell d'un homenatge a Picasso, del 1973, quatre cartells per a les edicions de 1982, 1984 i 1985 (aquest en dos mides) del Festival de cinema de Sants, un cartell per a la Mostra de Cinema d'Animació, del 1989, un cartell per a la Mostra internacional de cinema alternatiu, del 1993, un cartell per al festival Cinemagic de Lleida, del 1996, i onze cartells per a activitats del Centre Permanent d'Artesania de la Generalitat de Catalunya, entre 1988 i 1995 la majoria dels quals, acompanyats pel corresponent díptic informatiu, amb el mateix disseny. També inclou dos dibuixos originals per a cartells del Festival de cinema de Sants de 1984 i 1985, un catàleg d'exposició, un programa de festa major de Manresa del 1972, una coberta de llibre de les Actes del Congrés de la Ràdio a Catalunya del 1996.

Donació segona d'un conjunt de documents que consta de 72 fulls volanders i octavetes, 2 cartells i una pancarta de tela, amb dates compreses entre 1967-2016, entre ells, 31 fulls volanders posteriors a 1987, data en la qual acaba la col·lecció de fulls volanders custodiada per l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona, a més dels fulls volanders hi ha documents del PSC i Edicions Catalanes a París, que són una mostra de les iniciatives de resistència, a dècada dels anys seixanta, des d'Europa, a favor de la llengua catalana, durant la dictadura del franquisme.

5 Donant Xavier Vilasís Cardona:

Donació d'un conjunt de cartells recopilats pel seu pare, l'artista Andreu Vilasís Fernández-Capalleja. Es tracta d'un conjunt de quinze cartells, amb dates compreses entre 1930 i 1989. Majoritàriament són cartells anunciadors d'exposicions d'art, firmats per Will Faber, Albert Ràfols-Casamada, Joan Miró, Josep M. Subirachs o Modest Cuixart; un cartell correspon a l'Exposició de Barcelona 1930 (pròrroga de l'Exposició Internacional de Barcelona del 1929), obra de Josep Rojas, del qual l'Arxiu tenia un exemplar de format més gran. Conjunt de documents que ve a completar la col·lecció de cartells de l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona molt rellevant i molt freqüentment consultada.

6 Donant Manel Terron Cusí:

Donació d'un conjunt de cartells dels què ha estat involucrat en la seva producció en tant que titular d'un estudi de disseny que treballa habitualment amb diversos departaments de l'Ajuntament de Barcelona. Es tracta d'uns cartells de les Festes de la Mercè, amb dates compreses entre 2005 i 2022 que està formada pels tiratges normals dels cartells de 2005 (autor America Sanchez), 2006 (Vicente Rojo) i 2007 (Enric Jardí), més els tiratges especials d'obra gràfica dels cartells de 2010 (Claret Serrahima), 2018 (Sonia Pulido) i 2019 (María Corte), signats i amb indicació PA (prova d'artista); els de 2017 (Mariscal), només firmat, i 2020 (Reskate Studio), amb marca en relleu; i un tiratge especial dins de la seva carpeta del de 2015 (Sean Scully: aquell any no

es va fer litografia) i el cartell del 2022, junt amb una carpeta de quatre obres gràfiques en edició limitada per a les activitats de la festa major.

7 Donant Josep Maria Navarro-Rubio Serres, donació feta en nom de la família Renart-Navarro-Rubio.

Donació de tres àlbums de felicitacions de Nadal de mitjans del segle XIX i mitjans del segle XX. Es tracta d'un conjunt de tres àlbums de felicitacions de Nadal d'oficis que contenen un total de 497 unitats documentals amb unes dates extremes entre 1879 i 1960, aquestes postals eren lliurades en època nadalenca pels treballadors de gran varietat d'oficis: perruquer, sereno, espiter de gas, carboner etc. als seus clients i a la ciutadania en general de Barcelona, gest que era correspost, la majoria de les vegades, amb una petita gratificació. Complementa la col·lecció de felicitacions de Nadal de l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona, en destaquem la qualitat estètica i de contingut, així com també que aquestes felicitacions entren en la categoria de documentació efímera, creada per durar en un moment en concret de la vida quotidiana dels barcelonins, i ofereix valuosa informació d'oficis ja extingits i d'establiments comercials, la majoria dels quals no van perdurar en el temps. En ocasions són il·lustrades amb dibuixos de diferents espais coetanis de la ciutat de Barcelona com ho són, la Casa de l'ardiaca, la plaça Catalunya o l'espai firal de l'Exposició internacional de 1929 entre d'altres.

8 Donant Carme Miquel Solé:

Donació d'un conjunt de documents relacionats amb el Patronat Escolar de Barcelona produïts per la seva tieta, Teresa Solé i Solé, que fou alumna del Grup annex a l'Escola Normal de la Generalitat de Catalunya entre els anys 1933 i 1939. Es tracta de diferents tipologies documentals relacionades amb la vida acadèmica escolar de Teresa Solé i Solé, llibretes i documents escolars principalment, a més de documents de l'àmbit associatiu com a membre de l'associació d'ex-alumnes i amics del Patronat Escolar de Barcelona. El fons ofert constitueix una incorporació valuosa, principalment el conjunt de les llibretes escolars, per ser una sèrie ininterrompuda des del juliol de 1933 fins al febrer de 1939 i proporcionar una finestra a la pedagogia i l'ensenyament femení, laic i en català de la República Espanyola, l'Escola Normal de la Generalitat i el Patronat Escolar de Barcelona.

9 Donant Antoni Anglès i Lluc, com a dipositari de l'associació de l'Honorable Col·legi de cerers de Catalunya:

Donació d'un fons produït per l'antic col·legi de Candelers de cera de Barcelona. El Sr. Anglès és dipositari d'aquest fons per part de l'Honorable Col·legi de cerers de Catalunya, en recuperar l'any 1992 la documentació antiga dels candelers de cera de Barcelona.

El fons aplega documentació manuscrita produïda per l'antic col·legi de candelers de cera de la ciutat de Barcelona relativa al funcionament intern de l'associació. Cronològicament reflecteix el període 1611- 1816. Es tracta de vuit unitats documentals, volums, set dels quals contenen documentació comptable portada pels successius clavaris del col·legi i un sol d'ells, actes de consells o juntes. És un testimoni de l'existència al llarg de més de 500 anys d'una associació professional de gran importància per la societat en general i pels actes protocol·laris i litúrgics de la ciutat de Barcelona. El fons produït per l'antic col·legi de Candelers de cera de Barcelona ve a completar els fons gremials que custodia l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona, un total de més

de noranta fons produïts per confraries, gremis, col·legis i altres associacions mutuels, entre els quals els candelers de cera no hi tenien cap presència, per bé que l'arxiu sí que custodia un petit fons dels candelers de seu.

10 Donant Joan Josep Pàmies i Herraz, actuant com a president de l'Associació Musical de Mestres Directors:

Donació d'un fons, de tipus privat i personal, que aplega la quasi totalitat de la producció musical manuscrita d'Eusebi Bosch i Humet, consistent en una copiosa obra dedicada a diferents formacions instrumentals com orquestra simfònica, cobla, banda, cambra, així com obra pianística, vocal i per a instruments solistes i també inclou diversos reculls de melodies populars catalanes i estrangeres d'interès musicològic. El fons, de 82 UI, presenta una cronologia entre 1883 i 1935 que correspon al període d'activitat professional del compositor. Es considera rellevant la incorporació dels documents, en tractar-se d'un conjunt de documents que ve a completar el Fons Eusebi Bosch i Humet, AHCB3-287/5D10, fons que l'AHCB custodia, amb correspondència, memòries i publicacions del compositor, així com una part de la seva producció musical també manuscrita, la integració de la donació permetrà aplegar en un sol fons la totalitat de la producció professional de l'autor, integrant la incorporació a la documentació de caràcter privat.

Compra:

Compra d'un conjunt de 36 dibuixos de l'autor Francesc d'Assís Lleixà Ribera, nascut a Tortosa el 28 de desembre de 1868 i mort a Barcelona el 22 de desembre de 1868 -sovint grafiat com a Lleyxà-, al llibreter Sr. David Rodes Bach propietari de la Llibreria Rodés.

Es tracta de dues sèries, la primera: Curiositats barcelonines 1880-1911 (24 dibuixos + portada) amb imatges sobre la Ciutadella en el moment de l'enderroc, la platja del Somorrostro i Pequín, abans dels enderrocs de l'Exposició Internacional de 1888, diversos paisatges de Sants, cases de la Gran Via i Portal de Santa Madrona, entre molts d'altres. La segona: Reforma de Barcelona 1911-1915 (12 dibuixos + portada) Els dibuixos permeten conèixer com eren alguns carrers que van desaparèixer per l'anomenada Reforma interior per l'obertura de la Via Laietana, com per exemple, el carrer de les Donzelles, el carrer d'Abaixadors i el de les Tres Voltes, entre d'altres.

Ingressos Biblioteca

La Biblioteca de l'AHCB ha ingressat un total de 394 exemplars dels quals 298 són donacions, 93 han estat adquirits per compra i 4 per subscripció.

Destaquem els 142 llibres sobre Barcelona donats per Jordi Aramon i Stein i el llibre *L'Ornement Polychrome* donat per Enrica Casademont i Oller.

Ingressos Hemeroteca

L'Hemeroteca ha ingressat un total de 241 exemplars nous de diaris i revistes, 51 per compra, 190 per donació i comptabilitza un total de 56 títols vius de revistes.

Donatius Hemeroteca:

- Arxiu Municipal Districte de Les Corts. *Bitllet de tramvia* (sense data)

- Arxiu Municipal Districte de Sants. *Antena local* (1999-2001)
- Eudald Rivero. *Jano* (1980-1981)
- Eudald Rivero. *Lecturas* (1974).
- Jordi Artigas. *La Señora* (1916-1918)
- Josep Maria Muntaner i Núria Aramon. *Butlletí de l'Orfeó de Sants* (1920-1924)
- Josep Maria Muntaner i Núria Aramon. *Hogar del Productor de Hostafranchs* (1953-1954)
- Josep Maria Muntaner i Núria Aramon. *Ideals: portaveu del Foment de la Sardana d'Hostafranchs* (1927)
- Josep Maria Muntaner i Núria Aramon. *La calle de Petritxol y sus fiestas de la Merced* (1966)
- Josep Maria Muntaner i Núria Aramon. *QdQ* (2008-2009)
- Pau Vinyes. *Eix de Sant Andreu* (2020)
- Pau Vinyes. *Revista de l'Agrupació de Jugadors Unió Esportiva Sant Andreu* (2022)
- SEDAC. *Destination Barcelona* (1997)

TRACTAMENT DOCUMENTAL

4. TRACTAMENT DOCUMENTAL

4.1. Tractament tècnic i descripció

Fons Documentals

Destacar el treball relacionat amb la descripció dels documents dels diferents fons i col·leccions al programari de l'Arxiu Municipal de Barcelona (AMB) així com l'elaboració de diferents instruments de descripció (inventaris, catàlegs, etc) a partir del buidatge de dades en excel per a possibilitar a posteriori les corresponents i automàtiques ingestes massives en el esmentat programari. Així durant el 2023 s'han descrit a l'Albalà 22.785 registres dels quals 6195 són nous i 16590 modificats ja sigui per annexar les imatges digitalitzades i/ o per completar la descripció.

Fons Consell de la Ciutat i Ajuntament Modern (CCAM)

- **Sèrie Pergamins Municipals (01/1A) de la Secció Creació i desenvolupament del Municipi.** Abast cronològic de 1000 a 1900. Actualització al programari de l'AMB de 803 UDS (1441-1500) i alta de catalogació de 506 UDS (885-1908). Ambdós publicats al Catàleg de pergamins municipals de Barcelona .*M. Cinta Mañe i Manuel Rovira*. Barcelona, 2005-2013. A més s'han efectuat revisions de les ingestes automatitzades efectuades aquest 2003.
- **Sèrie Lletres Reials Originals (04/1B.X). de la Secció de correspondència:** Abast cronològic 1269-1713. Revisió, identificació i descripció de 661 unitats documentals simples i 6 unitats documentals compostes (5 caixes, 6 volums i 1 carpeta).Anys 1515-1713 i de 305 unitats documentals simples (anys 1516-1556) i 6 UDC dels anys 1641-1713. Cartes publicades a Voltes Bou, Pedro. Cartas del emperador Carlos I la Ciudad de Barcelona. Barcelona : Universidad de Barcelona, Cátedra Ciudad de Barcelona, 1958.
- **Subsecció Taula de Canvi (06.02) de la secció de Finances.** Abast cronològic: 1401-1867. Revisió, anàlisi i desenvolupament de 183 UD anys 1401 a 1867 pertanyents a 4 sèries d'aquesta subsecció. En concret, de les Sèries de Llibre Major (06.02/1H.I) ; Llibre de pòsits (06.02/ 1H.XVI); Rúbrica del llibre Major (06.02/1H.XVIII) i Rúbrica del llibre de Pòsits (06.02/1H.XIX).
- **Sèrie Dietari de l'antic consell Barceloní (08/1B.XXV) de la Secció d'Actes protocol·laris .** Abast cronològic 1390-1839. Revisions de les ingestes automatitzades
- **Sèrie Llicències d'Obreria (09/IC.XIV) de la secció d'obreria.** Abast cronològic 1772-1835. Revisió, reinstal·lació, codificació i descripció al programari de 1862 UD (27 caixes) dels anys 1820 a 1830. Així mateix, s'han revisat, identificat i catalogat 611 unitats documentals més (8 caixes) dels anys 1838 a 1840. Tot l'anterior ha permès l'elaboració i actualització dels instruments de descripció (catàleg) relatiu a la sèrie.
- **Sèrie Documents solts. Càrrec i data del pa (10.01/1E.XXX) de la Secció de proveïments.** Subsecció Administració del Pa. Abast cronològic 1300-1837. Identificació, classificació, ordenació i catalogació de les UDC de 15 UI.
- **Sèrie Guerres (11/1C.XVI) de la secció de Defensa..** Abast cronològic 1470-1877. Actualització i millora de les descripcions dels 25 volums (UI) que la componen.

- **Sèries I-VIII(12/1L.I a 12/1L.VIII) de la Secció de Sanitat** Abast cronològic de 1720 a 1820. Descripció de 111 unitats d'instal·lació .
- **CCAM.** Identificació i descripció de les UDC i UDS de 4 UI (caixes d'arxiu) del conjunt de 63 UI pendents de classificar del CCAM .

Fons institucionals

- **Fons Cúria del Veguer i del Corregidor (AHCB2-280/FI-04).** Abast cronològic 1336-1847. Revisió, identificació i descripció de 70 UDC –unitats documentals compostes-, corresponents a les sèries *IX Lletres del veguer i del batlle*, *X Crides del veguer i del batlle*, *XVII Caucions i juraments d'oficials*, *XVIII Apotecaris i XXII Manuale instrumentorum et actarum*.
- **Fons Institut de Cultura i biblioteca popular de la Dona (AHCB2-279/F103.6C).** Abast cronològic 1909-1935. Neteja, revisió i actualització les 1192 descripcions dels registres del Catàleg de l'Institut Biblioteca Popular de la Dona (2012).
- **Fons Audiència de Barcelona. Fons Comercial (AHCB2-282/FI-06.5C).** Abast cronològic 1440-1903. **1278 volums.** Conversió del catàleg existent de Pere Voltes Bou (editat 1961). Revisió i actualització de les descripcions de 600 volums .
- **Fons Jocs Florals de Barcelona (AHCB2-278/FI-02).** Abast cronològic del 1859 al 1983. Volum: 189 UI. Classificació de les unitats documentals compostes (29016 registres) i adaptació de la base de dades en excel per tal de poder efectuar en un futur la ingesta automatitzada al programari de l'Arxiu Municipal de Barcelona

Fons privats

A) Entitats

- Confraria de Mercers Julians (HCB3-123/2B4) Abast cronològic 1466-1845 Tractament documental consistent en alta del fons, anàlisi i catalogació en el programari de les 58 UD.
- Confraria i gremi dels Capellers (AHCB3-695/2B.7) Abast cronològic 1633-1835. Tractament integral 10 UD
- Confraria de barreters de agulla i mitgers de telers (AHCB-698/2B.47). Abast cronològic 1647-1878 . Tractament integral de les 6 UD
- Confraria de Passamaners o Cordoners (AHCB3-696/2B.43). Abast cronològic 17714-1834). Tractament integral de les 4UD
- Confraria dels Corders de cànem i Espardenyers (AHCB3-705/2B.16). Abast cronològic 1573-1777. Tractament integral de les 7UD.
- Confraria i Gremi dels Matalassers i Vanovers (AHCB3-697/2B.46). Abast cronològic 1456-1933. Tractament integral 34UD
- Col·legi de candelers de cera (AHCB3-706). Abast cronològic 1611-1816. S'ha efectuat tractament tècnic a la totalitat de les 8 unitats documentals -que la componen-, amb la següent metodologia: alta, anàlisi, catalogació, instal·lació física i introducció al programari.

B) Empreses i cooperatives

- Fons privat d'empresa La veu de Catalunya (AHCB3684/5D155). Abast cronològic de 1899 al 8 gener 1937. Tractament tècnic i descripció de 455 UDS (dibuixos) fets per al diari pels dibuixants Valentí Castanys (1933-1936) i Joan Llaverias (1902).
- Fons de la Cereria Subirà (AHCB3-630/5D150). Abast cronològic 1752-1952. Tractament integral de les 39 UD –primera donació efectuada cap als anys 1960-61-, consistent en alta, anàlisi, i catalogació al programari.

C) Personals

- Fons Teresa Solé i Solé . Segle XX. Volum: I UI (caixa). Identificació i descripció de les UD de la UI. Tramitació de l'alta al registre de Fons Arxiu Municipal de Barcelona.
- Fons Francesc Carreras Candi (AHCB3-260/5D16). Abast cronològic de 1237 a 1892. Vol. 33 UI. Tractament tècnic : Fase II.
- Fons El Perich (AHCB3-229/5D82). Abast cronològic 1963 a 28/01 del 1994. S'han catalogat i instal.lat 420 dibuixos procedents de la segona ampliació del dipòsit efectuat per la seva filla, Raquel Perich. Amb el tractament tècnic d'aquests darrers 420 dibuixos, enguany hem aconseguit la fita de tenir el total de 8654 dibuixos tractats tècnicament , inclosa la descripció en el programari AMB.
- Fons Eduard Toda Güell (AHCB3-041/5D64). Abast cronològic de 1802 a 1936. Tractament tècnic, descripció al programari i elaboració de l'inventari en pdf per facilitar la consulta usuaris tant presencials com on line així com la recerca per part del servei de referència i informació AHCB. 1 UI (caixa) amb 26 UDC i 11 UDS. El que ha implicat l'alta a l'Albalà de 51 registres.
- Fons Josep Maria Figueres (AH311-5D95). Abast cronològic 1981-2008. transcripció de 13 entrevistes relatives al llibre 12 periodistes dels anys 30.
- Fons Siegfried Bosch Pardo (AHCB3-648/5D.152). Abast cronològic 1925 a 1950. Tractament tècnic integral –identificació, instal.lació, classificació i descripció al programari-, de les 37 UD (6 UI) que constitueixen aquest fons. Així mateix, elaboració d'un catàleg –instrument de descripció-, d'aquest fons personal.
- Fons Eusebi i Humet (AHCB3-287/5D10). Abast cronològic 1860-1948. Tractament tècnic consistent en alta; anàlisi; catalogació i instal.lació al dipòsit Carreras Candi. Pendent la introducció al programari de les 350 UD, que esta prevista com a ingesta massiva amb Open Text. L'acceptació de la donació i el tractament s'han fet amb motiu del 75è aniversari de la mort del compositor.
- Fons Guixà . Abast cronològic 1915-1990. 3UI. Donació feta el gener de 2023 per la Judit Pujades. El tractament d'aquest fons s'ha efectuat amb la següent metodologia: alta, anàlisi, catalogació i instal.lació física, quedant pendent la introducció al programari.

Col·leccions AHCB

- Col·lecció de pergamins privats de l'AHCB (AHCB4-676/C25). Anys 841-1926. Revisió i identificació de 171 UD conservades en 5 UI (carpetes).

- **Col·lecció Sigil·logràfica de Fèlix Domenech i Roura (AHC4-693/ C27).** Anys 1910-1924. Tractament integral d'aquesta col·lecció consistent en l'alta d'aquesta col·lecció; identificació i descripció de 791 motlles de segells.
- **Col·lecció de Correspondència de l'AHCB (AHC4-320/C08).** Abast cronològic 1702 al 1980. Descripció al programari de 16 UD corresponents a les cartes rebudes per Eduard Toda Güell relatives a la seva participació en la 5a Exposició General de Belles Arts, Barcelona.1907.
- **Col·leccions de l'Àmbit fons orals dipositades al Dipòsit Fontana Lázaro** revisió de les 500 cintes analògiques.
- **Col·lecció de cartells de l'AHCB (AHC4-205/C05).** Abast cronològic (1850 a 2015). S'han descrit al programari 380 UDS, de les quals 138 de gran format -temàtica espectacles Radio Barcelona entre 1953 i 1964-, i 260 cartells -temàtica Teatre Grec-, que havien quedat pendents de la transferència de cartells ICUB ingressada el 2012. Així, enguany s'ha finalitzat tot el tractament tècnic d'aquesta transferència.
- **Col·lecció de mapes de l'AHCB (AHC4-201/C01).** Abast cronològic 1600-2017). S'han identificat, ordenat i catalogat 6 UDS.
- **Col·lecció de plànols de l'AHCB (AHC4-202/C02).** Abast cronològic 1600-2013. S'han ordenat, classificat i catalogat 109 UDS pertanyents a les subcol·leccions de plànols d'edificis (CO2.01); de plànols urbans generals (CO2.02) i de plànols urbans zonals (CO2.03).
- Col·lecció de dibuixos de l'AHCB (AHC4-203/C03). Abast cronològic 1600-2014. S'ha efectuat el tractament tècnic -inclosa la descripció-, de 45 dibuixos pertanyents a les subcol·leccions de temàtiques Barcelonina topografia (C03.03) i Barcelonina Història (C03.04). Així mateix, s'han identificat 289 dibuixos del dibuixant Ramon Aulina de Mata i de Pinós (1904-1990) en 26 unitats documentals compostes: 20 llibretes, 4 blocs, i 2 àlbums, artista especialitzat en el sector de la dansa així com en escenografia, figurins, i d'espectacles en gran part del Liceu. Tanmateix s'ha ingestat la imatge digitalitzada de 117 dibuixos de Lluís Ràfols dels carrers de la Barcelona antiga desapareguts en l'obertura de la Via Laietana, a la Reforma Interior i de 137 dibuixos de la ciutat de Barcelona de Joan Morales que pertanyen a la col·lecció de dibuixos de l'AHCB topogràfics de Barcelona
- Col·lecció de gravats AHCB (AHC4-204/C04). Abast cronològic 1500-2020. Descripció d'un àlbum- mostrari amb catàleg d'imatges per a dissenys de cobertes i d'il·lustracions per a impressions de les publicacions educatives-recreatives de la Casa Bastinos (Llibres de text, premis i narrativa) inspirades en el valor formatiu i gaudi de la instrucció. Unitat documental composta amb unes 400 unitats documentals simples.
- Col·lecció d'exlibris de l'AHCB (AHC4-678/C26). Abast cronològic 1700-2001. Volum 2518 exlibris (15 unitats d'instal·lació)) Revisió i actualització del catàleg amb l'alta de noves unitats simples i preparació del pla de digitalització retrospectiva d'aquesta col·lecció.
- Col·lecció Ephemera d'entitats a l'AHCB. Abast cronològic 1539-2024. Estudi, anàlisi, classificació i ordenació de 4559 UDS (29 UI) de l'entitat " Fira de Barcelona" per tal de realitzar en una segona fase la seva descripció.
- Elaborar el quadre d'organització de les col·leccions de Fons Gràfics AHCB: Actualment, el constitueixen 25 col·leccions. Abast cronològic 1539-2024

- Projecte d'identificació i definició de les tipologies unitats documentals simples que componen els fons gràfics de l'AHCB (Fase II). A partir de l'estudi del resultat de la quantificació, identificació, classificació, ordenació i valoració de totes les UDS. A 31 de desembre 2023 total d'UDS 477.936 . Abast cronològic 1539-2024
- Col·lecció Moviment LGTBIQ+ (AHCB4-707) . Transcripció de 5 entrevistes
- Col·leccions a HCP-ULISES: Ingesta de 58 entrevistes de Memòries de la Pandèmia i 48 entrevistes Moviment LGTBIQ+. **Abast cronològic 2020-2023**
- Col·lecció de confraries devocionals i pietoses de l'AHCB (AHCB4-70). Abast cronològic 1407-1878. Tractament integral de les 7 UI . Les germandats i confraries que la componen són: Germandat de Sant Francesc de Paula; de Sant Bener de Palerm; de Sant Àngel; Confraria de Nostra Sra. Del Coll; de la Mare de Déu i dels portants de Sant Crist del convent dels Trinitaris.

A més, s'han descrit al programari d'arxiu les unitats documentals detallades a continuació:

Fons i col·leccions	Dates extremes	Nombre unitats documentals
Fons del Consell de Cent i Ajuntament Modern		
Pergamins municipals (01/1A)	1000-1900	1309 UDS
Cartes Reials Originals (/04/1B.IX)	1516-1556 1641-1713	305 UDS 6 UDC
Llibre Major (06.02/1H.I)	1401-1867	59 VOL.
Llibre de Pòsits (06.02/1H.XVI)	1715-1846	46 VOL.
Rúbrica del Llibre Major (06.02/1H.XVIII)	1715-1867	47 VOL.
Rúbrica del Llibre de Pòsits (06.02/1H.XIX)	1715-1829	31 VOL.
Llicències d'Obreria (09/1C.XIV)	1772-1835	2.473 UDC
Fons Institucionals		
Curia del Veguer i del corregidor (AHCB2.280/FI-04)	1336-1847	70 UDC
Audiència de Barcelona. Fons comercial (AHCB2-279)/FI-06.5C)	1440-1903	1278 VOL.
Fons privats		
Eduard Toda Güell (AHCB3-041/5D64)	1802-1936	37 UD 26 UDC+11 UDS
Fons Siegfried Bosch Pardo (AHCB3-648/5D.152)	1925-1950	37 UDC
AHCB3-684/5D155 La Veu de Catalunya (dibuixos de Valentí Castanys)	1933-1936	455 UD (Registres nous 287 i 168 modificats)
Fons de la Cereria Subirà (AHCB3-630/5D150)	1752-1952	39 UD
Associació Historia y Fuente Oral	1989-2016	25 UD

Herodoto,(AHCB3-639/5D151)		
Col·legi de candelers de cera (AHCB3-706)	1611-1816	36 UD
Confraria dels Mercers Julians (HCB3-123/5D156)	1466-1845	58 UD
Confraria dels capellers (AHCB3-695/5D157)	1474-1862	10 UD
Confraria dels barreters i mitges de teler(AHCB3-698/5D160)	1644-1884	6 UD
Confraria de passmaners AHCB3-696/5D158	1714-1835	4 UD
Confraria de corders-espardenyers (AHCB3-705)	1456-1933	7UD
Confraria matalassers i vanoves AHCB3-697/5D159	1537-1777	34 UD
Col·leccions		
Col·lecció de Correspondència de l'AHCB(AHCB4-320/C08).Cartes rebudes per Eduard Toda (DD363-DD378)	1907	16 UDS
Col·lecció de confraries devocionals i pietoses de l'AHCB (AHCB4-703)	1407-1878	7UI
Col·lecció de gremis i confraries de fora de Barcelona de l'AHCB (AHCB4-702)	1612-1916	11 UI
Col·lecció d'entitats mutuels i assistencials de l'AHCB (AHCB4-704)	1407-1878	15 UI
Col·lecció de cartells de l'AHCB (AHCB-205/C05)	1850-2015	380 UDS
Col·lecció de mapes de l'AHCB (AHCB4-201)	1600-2017	6 UDS
Col·lecció de plànols de l'AHCB (AHCB4-202/C02)	1600-2013	109 UDS
Col·lecció de dibuixos de l'AHCB (AHCB4-203/C03)	1600-2014	45 UDS
Col·lecció de gravats de l'AHCB (AHCB4-204/C04)	1500-2020	1 UDC 400 UDS
	Total	6.931 UD i 33 UI

Registres l'Albalà 2023

El nombre de registres nous que des de fons documentals s'han donat d'alta al programari Albalà ha estat de 6195 durant aquest 2023 . Pel que fa a les actualitzacions i millora de les descripcions el total de registres ha sigut 16.590 . Per últim, s'han eliminat 144 registres

Creats	Modificats	Eliminats
6.195	16.590	144

Fons Hemerogràfics

Catàleg de gestió bibliotecària

- Catalogació de 20 títols nous i modificació de 4825 registres per millorar el seu contingut.
- Registre de 41.441 exemplars (inclou 241 exemplars de títols nous i 41.200 exemplars de catalogació retrospectiva de fons històrics).
- Modificació de 1772 i incorporació de 360 URL noves a enllaços externs de registres.
- Modificació de 360 títols de la col·lecció de revistes clandestines i de l'exili al portal Premsa Catalana Digitalitzada de la Biblioteca de Catalunya

Al catàleg Topogràfic s'han incorporat 35 títols nous i modificat 2.283 registres i També s'ha gestionat la reclamació de 50 exemplars als proveïdors en no rebre els números.

Destaquem l'inventari de fons històrics dels següents títols:

- *Diario de la ciudad de Barcelona, o sea, el Eco de la ley* (1822-1823)
- *El Telégrafo : diario de avisos, noticias y decretos (ed. de la mañana)* (1868-1871)
- *El Telégrafo : diario de avisos, noticias y decretos (ed. de la tarde)* (1868-1871)
- *Estafeta diaria de Barcelona* (1814-1816)
- *Gaceta de Barcelona* (1750-1806)
- *Gazeta de Barcelona* (1706-1714)
- *Noticias de diferentes partes venidas à Barcelona* (1716-1750)
- *Periódico político mercantil de Barcelona* (1814-1816)
- *Boletín de información : informes y noticias facilitadas por la Confederación Nacional de Trabajo y la Federación Anarquista Ibérica* (1936-1938)
- *El Barcelonés : diario liberal* (1884-1889)

Fons Bibliogràfic

A més de la catalogació de les noves adquisicions, s'ha continuat amb la dels llibrets de teatre de la col·lecció Arlubins amb un increment de 1.571 obres, finalitzant així la catalogació dels impresos d'aquest fons.

D'altra banda s'ha realitzat l'inventari de tot el fons bibliogràfic Albert Bastardas i s'ha inicial la catalogació de les obres seleccionades: 53 títols fins a desembre 2023.

S'ha procedit a la selecció dels llibres pertanyents a la biblioteca del Diari de Barcelona pendents de comprovar si manquen a la Biblioteca de l'AHCB.

S'ha treballat en la recerca sobre els inicis i formació de la Biblioteca de la casa de l'Ardiaca, consultant documentació de l'Arxiu de Gestió del propi Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona, bibliografia i premsa.

Catàleg de gestió bibliotecària

- Catalogació de 1.571 obres i modificació de 407 registres per millorar-ne el seu contingut
- Registre de 1.895 exemplars
- Enllaç dels registres bibliogràfics del catàleg a obres que estan accessibles en línia, afavorint l'accés a l'obra completa des del catàleg de la Biblioteca de l'AHCB. S'han enllaçat 1.165 URL, moltes d'elles de la nova Biblioteca Digital de l'AHCB
- Catalogació de 5.685 autoritats
- Modificació del camp T001 a 5.597 registres bibliogràfics per facilitar l'enllaç correcte de registres entre catàlegs (el CCUC i el nostre catàleg local).

La Biblioteca ha incorporat 765 títols i l'Hemeroteca 20 al **Catàleg Compartit de les Universitats de Catalunya (CCUC)**.

39.202 imatges del diari *Solidaridad nacional* dels anys 1939-1954

4.150 imatges del diari *La Hoja oficial del lunes* dels anys 1939-1949

67.292 imatges de la col·lecció de revistes "Premsa clandestina i de l'exili" (2a fase) dels anys 1939-1977

151.777 imatges del diari *La Renaixensa* dels anys 1881-1899

Total : **1.755.023** imatges

Ingestes al repositori de difusió Clipfiles (ICUB):

78.073 imatges del diari *Diario de Barcelona* dels anys 1885-1889

75.966 imatges del diari *Diari de Barcelona* dels anys 1989-1993

16.590 imatges del diari *Nou diari* dels anys 1993-1994

30.000 imatges de la col·lecció de revistes "Premsa clandestina i de l'exili" (2a fase, 360 títols corresponents a les lletres A-F) dels anys 1939-1977

Total : **200.613** imatges

4.3. Conservació

S'ha dut a terme controls ambientals i biològics de tots els dipòsits i de la documentació, així com les tasques bàsiques de neteja i condicionament sobre 2.105 unitats documentals del fons arxivístic, hemerogràfic i bibliogràfic, a fi de prevenir-ne el deteriorament i facilitar-ne la consulta.

Amb el mateix objectiu, s'han realitzat 26 actuacions en relació a la protecció de peces restaurades o que havien de ser exposades i s'ha realitzat la gestió tècnica, coordinació i seguiment d' onze exposicions

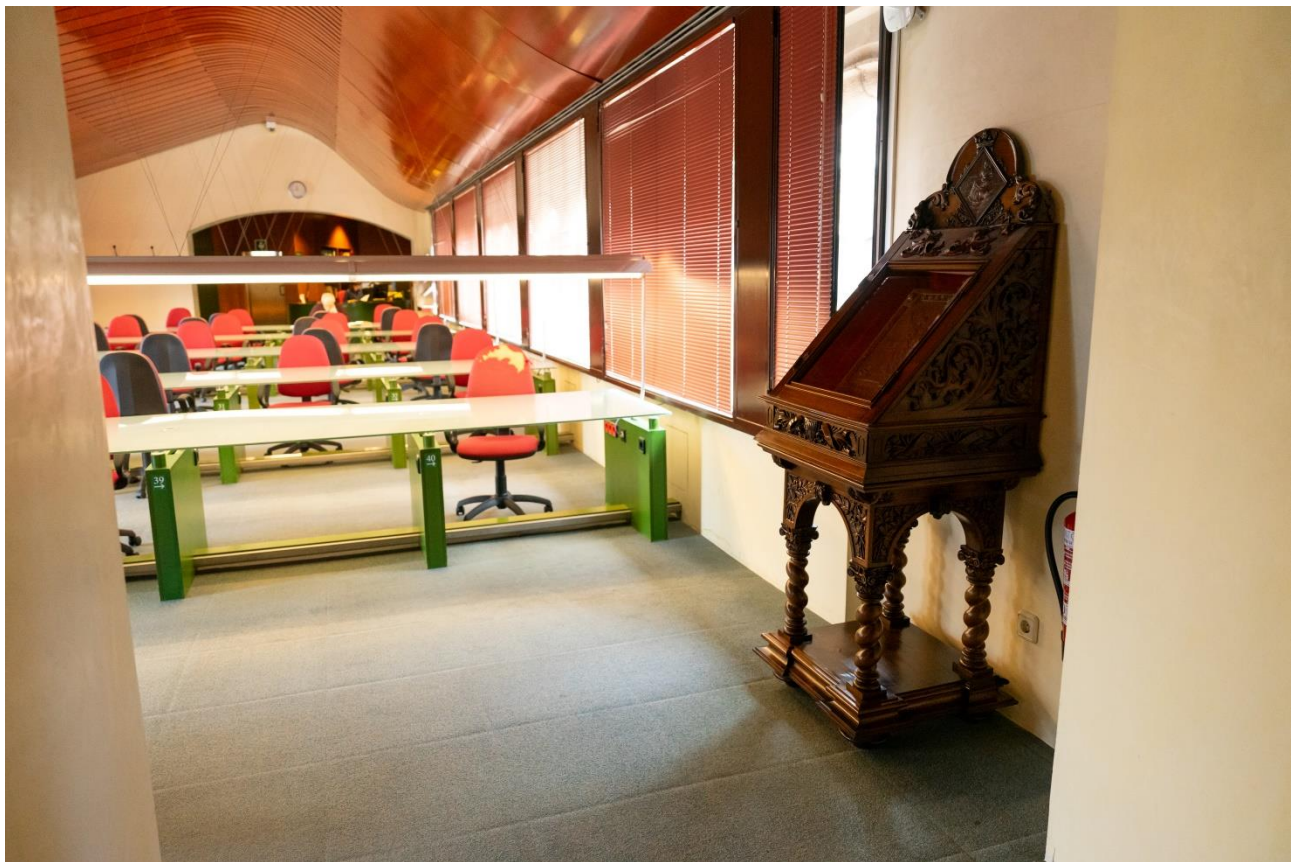
Finalment, s'ha procedit a la restauració de 188 documents, els quals es detallen a la següent taula.

Restauracions per tipologia	
Tipologia de documents	Nombre
Dibuixos	20
Exlibris	37
Revistes	25
Documents	39
Volums manuscrits	11
Plànols	3
Diaris	24
Libres	15
Mapes	14
Total	188

Imatges de l'abans i el després de la restauració d'un volum del fons d'Arxiu Medieval i Modern

(AJ.B-XXVII-04)

SERVEIS ALS USUARIS

5. SERVEIS ALS USUARIS

5.1. Usuaris i consultes

Durant el 2023 han consultat els fons i col·leccions de l'AHCB un total de 4.487 **persones usuàries**. D'aquest total, 3.133 ho han fet de manera presencial i 1.354 a través de les vies de comunicació no presencial, com el correu electrònic, el telèfon i l'IRIS, entre d'altres canals disponibles.

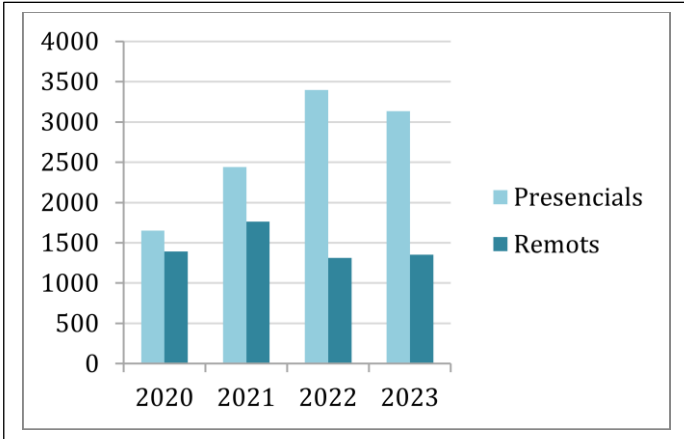
Indicadors de les sales de consulta

Usuaris presencials i remots	Nombre
Presencial a la sala de consulta	3.133
Usuaris remots	1.354
Total	4.487

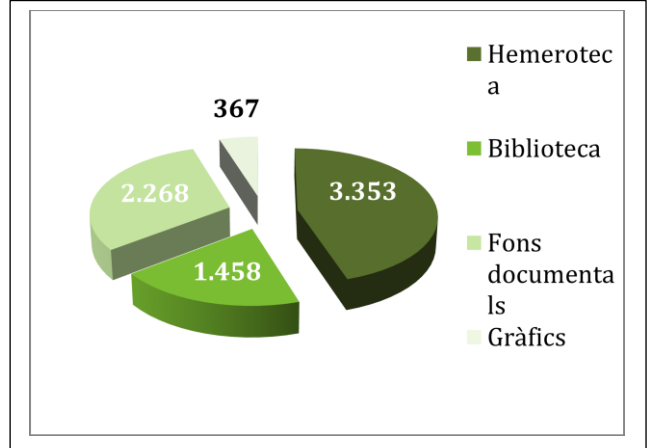
Documents consultats	Nombre
Presencial a la sala de consulta	7.446
Consultes remotes	1.354
Total	8.800

Documents reproduïts a petició dels usuaris	Nombre
Paper	1.062
Digital	12.933
Total	13.961

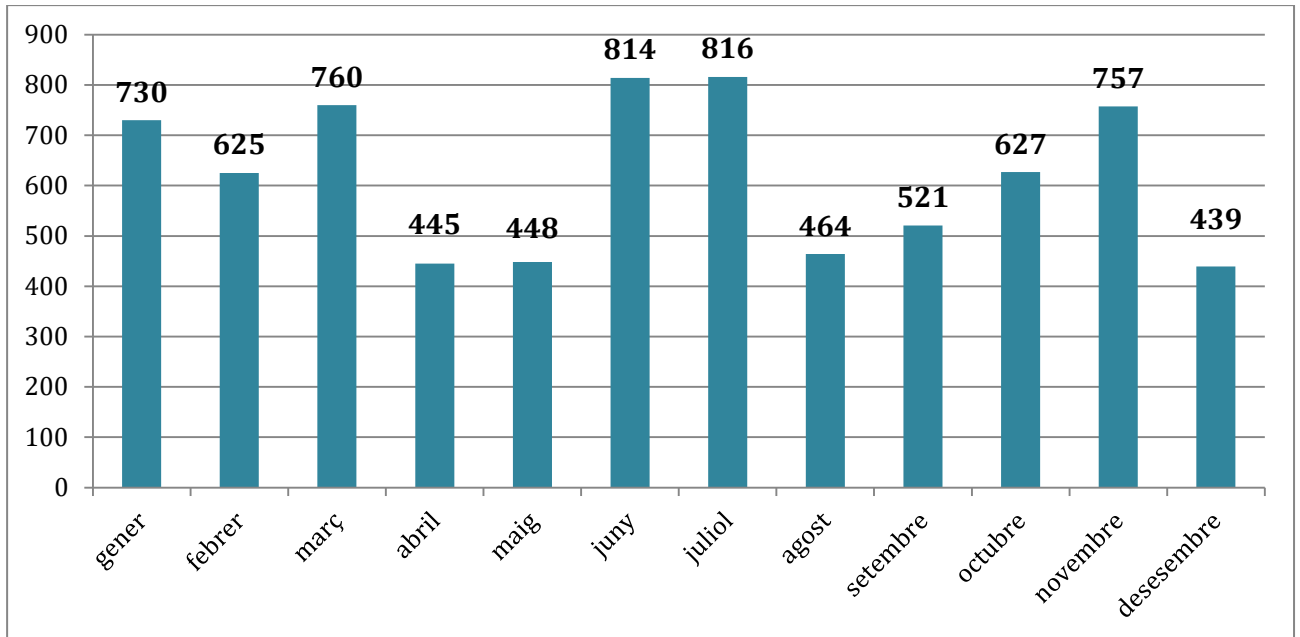
Evolució del nombre d'usuaris 2020-2023

Consultes per tipus de fons 2023
Hemeroteca: 3353

Nombre de documents consultats per mesos

Documents més consultats a la sala de consulta de l'AHCB

Fons Medieval i Modern (per sèries)	Nombre	Documents gràfics	Nombre
Obreria	177	Publicitat	400
Lletres comunes originals	152	Dibuixos	140
Lletres closes	128	Catàlegs exposicions	48
Arxiu de Gestió	105	Plànols	45
Pergamins municipals	71	Gravats	27
		Total	
Total			

5.2 Catàlegs en línia de l'AHCB

Catàleg en línia

Catàleg en línia de l'AMB: Permet l'accés als documents d'arxiu: textual, gràfic, audiovisual, etc. amb accés a 478.253 registres dels quals 204.503 tenen imatges associades. Demanar Marcos DSMA

Catàleg de la Biblioteca i l'Hemeroteca de l'AHCB: permet la consulta a text complet a 16.475 registres dels 139.575 catalogats i consultables.

Les consultes al catàleg en línia (Opac web) de la Biblioteca i l'Hemeroteca han estat: 28.370.

Catàlegs de l'AHCB

Biblioteca Digital

Accés obert a llibres de la Biblioteca de l'AHCB, entre els quals destaca la col·lecció de guies de la ciutat, els incunables o les...

Catàleg de Biblioteca i Hemeroteca

Dóna accés als diaris, revistes i llibres que formen part dels fons de la biblioteca i de l'hemeroteca.

Hemeroteca digital

Accés obert als títols digitalitzats de premsa històrica de l'hemeroteca com *Diario de Barcelona*, *El Barcelonés*, *El Matí*, *Pont Blau*,...

Hemeroteca i biblioteca digital de l'AHCB

L'Hemeroteca digital de l'AHCB conté 939 títols i 98.614 exemplars, que corresponen a 930.397 pàgines digitalitzades. El 2023 ha tingut 40.143 usuaris i han visitat 631.191 pàgines. La Biblioteca digital conté 1.695 títols els quals han estat consultats per 4.246 usuaris (3.185 visitants únics) que han consultat 27.038 pàgines.

L'Arxiu col·labora a més a diferents **portals d'altres institucions**:

- **ARCA - Arxiu de revistes catalanes antigues..** El número de títols que consten de l'Arxiu és de 102. L'Hemeroteca de l'AHCB ha prestat durant el 2023 la Biblioteca de Catalunya per tal de poder completar la col·lecció digital dels següents títols :
  - *Noticiero universal*: 15 volums (1977-1981)
  - *Noticiero universal*: 110 volums (1968-1985), digitalització a l'AHCB per a resoldre incidències
  - *Comunicat de premsa. Català (Comissariat de Propaganda. Generalitat de Catalunya)*: 8 volums (1936-1938)
  - *Comunicat de premsa. Català (Comissariat de Propaganda. Generalitat de Catalunya), sèrie B*: 1 volum (1937-1938)
  - *Proa*: dos números solts (1921)
  - *Oreig*: 1 volum (1922)
- **CCUC - Catàleg Col·lectiu de les Universitats Catalanes.** El catàleg el formen els fons de prop de 100 biblioteques membres del CSUC i biblioteques associades.
- **RACO - Revistes amb accés obert.** L'AHCB i participa mitjançant la revista Barcelona Quaderns d'Història amb la consulta de 6.579 pàgines.
- **Premsa Catalana Digitalitzada.** Inventari cooperatiu que inclou una relació de revistes i diaris catalans amb versions digitalitzades, fet a partir de les informacions recollides a institucions diverses. L'Hemeroteca participa amb 981 títols.
- **Catalonica.** Agregador de continguts digitals que inclou llibres, revistes i diaris, manuscrits, incunables, partitures, sons, audiovisuals, objectes, pintures, fotografies i un llarg etcètera de fons digitalitzats o nascuts digitals que es troben a diferents institucions i que constitueixen la memòria cultural de Catalunya. L'AHCB forma part del directori de centres.

ACTIVITATS DE DIFUSIÓ

6. ACTIVITATS DE DIFUSIÓ. PROGRAMES PÚBLICS

Al llarg de l'any 2023, l'Arxiu Històric de la ciutat ha presentat tres projectes expositius: els darrers mesos de l'exposició *L'art del cartell*, l'exposició *L'Arxiu en guerra*, centrada en la sala de lectura infantil que la Casa de l'Ardiaca va acollir durant els primers temps de la Guerra Civil, i finalment *Dibuixant una Nació*, basada en el fons personal de Domènech i Montaner sobre heràldica que es conserva a l'Arxiu. Aquesta darrera exposició, inaugurada a mitjans de desembre, forma part de l'any Domènch i Montaner i estarà fins el mes d'abril de l'any 2024, i s'ha organitzat amb la col·laboració de la Fundació Domènech.

Al voltant d'aquestes exposicions s'han realitzat també algunes activitats com conferències, taules rodones i visites, així com publicacions al web i en xarxes socials. A nivell de premsa, destaca el gran ressò al voltant de l'exposició *L'Arxiu en guerra*, que ha suscitat gran nombre de publicacions en mitjans de premsa i audiovisuals des del mes de juliol, i ha contribuït a la difusió de la història del propi arxiu en uns anys tan singulars.

També ha estat un èxit la XVIII edició del congrés d'Història de Barcelona, que ha reunit més de 150 professionals a El Born CCM a finals del mes de novembre i entorn d'una disciplina novedosa com la història ambiental, amb més de 40 comunicacions, i nombroses ponències i taules rodones, que han constituït una bona mostra de la vigència del Congrés després dels 40 anys de la primera edició al 1982.

També val la pena destacar que l'Arxiu va acollir el III Seminari iberoamericà d'arxius durant el mes de març, amb l'acollida d'una vintena de professionals de l'arxivística procedents de Lisboa, la Habana, Quito (Ecuador) i diverses ciutats colombianes, amb les quals l'Arxiu Municipal manté projectes de col·laboració tècnica.

Així mateix, l'Arxiu ha continuat amb la tercera edició del Taller de Paleografia, i ha acollit nombroses visites de caràcter educatiu, centrades en els nivells de secundària i universitats, i altres cursos i activitats promoguts des de la Direcció. S'ha organitzat la Jornada de portes obertes coincidint amb la festivitat del Corpus i el dia Internacional del Arxiu al juny, i també s'ha participat en la Nit del Museus, amb l'obertura extraordinària fins la matinada de l'exposició *L'Art del Cartell* el dissabte 13 de maig.

També s'ha continuat amb el cicle del Document del mes, que es presenta digitalment a través del web en xarxes, i amb la documentació original en una vitrina situada a la Sala de consulta de l'Arxiu, al costat de moltes altres publicacions i notícies publicades a través del web i els perfils de xarxes socials de l'Arxiu Municipal i l'Institut de Cultura de Barcelona.

Especial menció mereix el projecte de memòria LGTBI que completa les col·leccions d'història oral, i situa l'arxiu en l'àmbit dels moviments socials contemporanis. El projecte va ser presentat en el marc d'un col·loqui sobre la conservació i difusió del patrimoni LGTBIQ+, amb la presència de destacats professionals de l'àmbit nacional i internacional.

6.1. Exposicions

Temporals

L'Arxiu presenta els seus documents a través d'exposicions organitzades al vestíbul de la Casa de l'Ardiaca. Les exposicions temporals serveixen per presentar la riquesa i diversitat dels fons documentals de l'Arxiu Històric a la ciutadania. Aquest any s'han presentat tres exposicions:

L'art del cartell a Barcelona. Col·lecció de cartells municipals de l'Arxiu Històric de la Ciutat

Comissariada pel tècnic de l'Arxiu Santi Barjau, presenta una selecció d'elements de comunicació visual que van ser presents als carrers de la ciutat al llarg de tot el segle XX. Hi ha cartells d'autors com ara Josep Obiols, Francesc Galí, John Hassall, Peret (Pere Torrent) o Xavier Mariscal i d'altres menys coneguts. La mostra s'estructura en cinc blocs temàtics: promoció turística, grans esdeveniments, civisme i moviment veïnal, festes populars i equipaments municipals.

L'exposició va estar oberta del 15 de desembre de 2022 al 13 de juny de 2023 i ha comptat amb 37.469 visitants.

L'Arxiu en Guerra. La Sala de Lectura per a Infants de la Casa de l'Ardiaca durant la Guerra Civil

Comissariada per Maria Meseguer Domènech i Daniel Venteo, presenta una selecció dels dibuixos que centenars de nens i nenes de Barcelona van fer durant els primers mesos de la Guerra Civil espanyola la Sala de Lectura per a Infants creada a l'Arxiu Històric de la Ciutat i, que va ser descoberta per una bibliotecària de l'Arxiu entre la documentació administrativa de la època. S'inclou llistat amb els nom dels infants. L'exposició s'estructura en dos grans àmbits que són la història de la Sala de Lectura per a Infants i, el dedicat a recuperar la memòria històrica de dos aspectes estretament relacionats amb la infància i el món dels arxius durant els anys de la Guerra Civil: la celebració de la Setmana de l'Infant i la contribució de l'Arxiu Històric de la Ciutat, i de manera testada d'Agustí Duran i Sanpere, al salvament del patrimoni documental català durant la guerra.

L'exposició va estar oberta del 5 de juliol de 2023 a l'18 de novembre de 2023 i ha comptat amb 46.114 visitants.

Dibuixant una Nació: l'Heràldica en Domènech i Montaner

Comissariada per Stefano M. Cingolani i Carme Muntaner amb el suport de Clàudia Sanmartí, co-comissària de l'Any Domènech i Montaner 2023 presenta un recull d'imatges i anotacions sobre l'heràldica i les famílies a qui pertanyen que Lluís Domènech i Montaner va iniciar per configurar la història de l'heràldica a Catalunya.

L'exposició va ser inaugurada el 14 de desembre de 2023 i té previst finalitzar el 6 d'abril de 2024 2023 i ha comptat amb 6.020 visitants.

Exposicions virtuals i recursos digitals

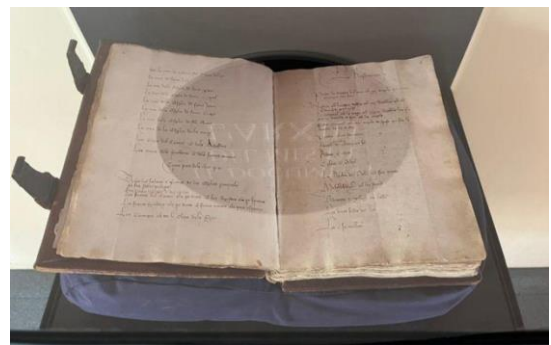
Títols exposicions virtuals i recursos digitals	Pàg. Visitades	Visitants
<u>Cu-Cut! Sàtira política en temps trasbalsats, 1902-1912</u>	428	59
<u>Barcelona a mà. Guies urbanes 1776-2004</u>	441	145
<u>Després d'Utrecht. Una Barcelona sentenciada, 1713-1714</u>	85	31
<u>Menjar a Barcelona. Un segle de menús 1880-1980</u>	92	62
<u>Barcelona, darrera mirada</u>	3.807	3.099
<u>Rúbriques de Bruniquer</u>	713	547
<u>Documents BCN històrica</u>	2.958	1.590
<u>Onze de Setembre</u>	64	39
<u>Arts de la Seda</u>	115	48
<u>Diari de Barcelona</u>	160	89
<u>I Jornades Catalanes de la Dona **</u>	2.852	1.466
<u>Les Veus de les Dones</u>	439	89
<u>Barcelona i l'epidèmia de 1821</u>	326	190
<u>Vistes i Plànols</u>	1181	236
Total	13.661	7690

Totes les exposicions virtuals tenen indicadors fins al mes de juny que les van despublicar, excepte la I Jornades Catalanes ** que són dades anuals

Document del mes

Durant l'any 2023 s'han presentat 11 documents del mes, tant a la vitrina física com a través de la web i xarxes socials.

Préstec de documents per exposicions

Aquest any s'ha produït una disminució en el nombre de préstec de documents originals en relació a anys anteriors. L'Arxiu ha col·laborat amb el préstec de 26 documents en 11 exposicions temporals organitzades per altres institucions culturals:

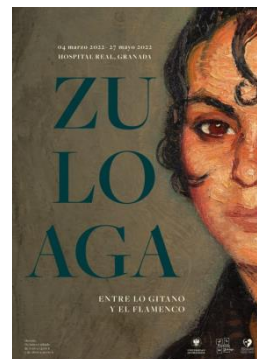
[Feresa del silenci. Les artistes a la revista Feminal](#), que s'exhibirà al Museu d'Art de Girona, des del 22 d'octubre de 2023 des del 26 de febrer de 2023 (2 documents)

[Mey Rahola, un compromís amb la modernitat](#), Museu Nacional d'Art de Catalunya, des del 24 de novembre de 2023 al 29 de maig de 2023 (2 documents)

[Zuloaga y su pasión por Goya](#), La Lonja (Fundació Zuloaga, des del 6 d'octubre de 2023 al 8 de gener de 2023 (1 document)

[Cercle de Feliu Elies mirant a Sabadell](#), Museu d'Art de Sabadell, des del 3 de setembre 2023 al 29 de gener 2023, i que s'exhibirà a la sala d'exposicions temporals del museu (6 documents)

[El tragaluz democrático. Políticas de vida y muerte en el estado español \(1868-1975\)](#), Centro de Arte de La Arqueria de Nuevos Ministerios, des del 14 diciembre de 2022 a 2 de mayo de 2023. (2 documents)

[Barcelona Flashback](#), al MUHBA Casa Padellàs des del 29 de març al 30 de setembre 2023 (4 documents) i prorrogaposterior des del 30 de setembre de 2023 al 10 de març de 2024 (1document)

[Barcelona-Mataró 1848. El tren del Maresme](#), Can Serra, Museu de Mataró, des del 20 d'octubre de 2023 al 26 de maig de 2024 (2 documents)

[Adolf Fargnoli \(1890-1951\)](#), Fundació Masó, des del 30 de novembre de 2023 al 23 de març de 2024 (2 documents)

[Quina humanitat? Figuracions existencials a la postguerra](#), Museu Nacional d'Art de Catalunya, des de 26 d'octubre de 2023 a l'11 de febrer de 2024 (4 documents)

Exposició temporal

Adolf Fargnoli (1890-1951). Del Noucentisme a l'avantguarda

Exposició antològica de l'obra d'Adolf Fargnoli, amb les seves famoses capsetes i nombroses obres fins ara desconegudes

Del 11 de desembre de 2023 al 23 de març de 2024

ENTRADA GRATUÏTA

[Contra el Barroc. Un món en extinció](#), Museu Diocesà i comarcal de Solsona, des del 11 de maig al 17 de setembre de 2023 (1 document)

[Lluís Domènech i Montaner i la Reforma Modernista de Barcelona](#), que s'exhibirà al MUHBA Casa Padellàs entre el mes de febrer de 2023 i el mes d'agost de 2023 (3 documents)

6.2. Visites a l'AHCB

Una de les eines de difusió i coneixement dels fons i les tasques que realitza l'AHCB són les visites en les seves diverses modalitats. Durant el 2023, 282 persones han visitat les dependències de l'Arxiu.

Durant la **Jornada de portes obertes** amb motiu de la festivitat del Corpus, és van fer 7 visites guiades amb un total de 139 persones assistents i les visites lliures amb un total de 1.344 persones assistents.

També s'han realitzat 13 visites guiades a les quatre exposicions temporals, amb un total de 172 persones assistents.

6.3. Activitats educatives

Habitualment s'organitzen visites i classes pràctiques amb grups reduïts d'alumnat per treballar amb documents originals sobre temàtiques prèviament concretades amb el professorat.

Durant el 2023 s'han realitzat 22 sessions amb un total de 292 alumnes.

6.4. Cursos, tallers i jornades

Taller de paleografia. Un recorregut pels fons de l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona. (3a edició)

Coordinadora: Anna Rubió Rodon Docents: Anna Rubió Rodon i Àngels Busquets Relats

Dates: 24 i 31 de maig i 7, 14, 21 i 28 de juny

Inscrits: 19

Fem memòria? Taller pensada per a grup de gent gran i conuïda i desenvolupada per Art **Agere**, a través de documents de l'arxiu, el grup de La Llar la Mercè de Ciutat Vella ha despertat la seva memòria i ha compartit les experiències viscudes.

Coordinadores: Iolanda Pujol, d'ARTAGERE amb el suport de la fotògrafa Tanit Plana

Dates: octubre fins al 16 de novembre (6 sessions)

Inscrits: 10

L'Arxiu va acollir també els cursos següents:

Taller de recerca històrica i genealogia, Organitzat per la Direcció d'Arxius

Docent: Manu Valentín

Dates: 2, 7, 9, 14, 16, 21, 23 i 28 de febrer

Assistents: 15

Taller de recerca històrica i genealogia (nivell intermedi), Organitzat per la Direcció d'Arxius

Docent: Manu Valentín

Dates: 20, 25 i 27 d'abril i 2, 4, 9, 11, 16 i 18 de maig

Assistents: 17

Taller de recerca històrica i genealogia (nivell avançat), Organitzat per la Direcció d'Arxius

Docent: Manu Valentín

Dates: 19, 24, 26 i 31 d'octubre i 2, 7, 9, 14 i 16 de novembre

Assistents: 14

6.5 XVIII Congrés d'Història de Barcelona

Sota el títol **Cap a una història ambiental de la Ciutat** els dies 22, 23 i 24 de novembre l'AHCB va organitzar el XVIII Congrés d'Història de Barcelona. Aquesta vegada el tema escollit vol contemplar un aspecte de la història de la Barcelona que, amb mirades de llarg abast cronològic i transversals, ens permeti debatre sobre les múltiples crisis ambientals que experimenta el planeta i que toquen de ple a la població urbana.

Després de dècades d'emigració des de l'entorn rural, més de la meitat de la població mundial viu a les ciutats, sovint a prop de la costa, propensa als riscos del canvi climàtic. La ciutat de Barcelona, tal com ens recorda la Declaració d'emergència climàtica del 15 de gener de 2020, no està al marge d'aquestes crisis, sinó que la seva població també les experimenta, sovint amb una distribució desigual i injusta dels seus efectes socials, econòmics i territorials.

Aquesta creixent preocupació social per la transformació del territori i la seva afectació a la vida i el futur de les persones que habiten la ciutat, feia oportú explorar el passat de Barcelona des de les diverses òptiques de la història ambiental, estudiant les relacions entre les comunitats barcelonines i el seu entorn al llarg del temps. I, per això, amb la divuitena edició del Congrés d'Història de Barcelona, l'Arxiu Històric de la Ciutat renova la seva proposta biennal d'un fòrum d'intercanvi científic i de debat d'idees obert a les diferents institucions acadèmiques i, en general, a tots els estudiosos que tinguin la ciutat de Barcelona com un dels seus objectes d'estudi.

Mitjançant vuit ponències, dues taules rodones i una quarantena de comunicacions, aquesta edició del Congrés explora les múltiples perspectives de la història ambiental, incloent l'estudi del clima al llarg del temps i les respostes socials i institucionals a la seva variabilitat; l'anàlisi del subministrament urbà d'aigua, energia, aliments i matèries primeres en diversos períodes històrics i les transformacions que l'expansió de la ciutat va generar en el seu entorn; les polítiques municipals en diferents àmbits ambientals, incloent la contaminació i el verd urbà, entre d'altres qüestions; i, finalment, els reptes metodològics que suposa l'ús de noves fonts per a la recerca històrica i la col·laboració amb altres disciplines.

Comitè científic: Xavier Cazeneuve Descarrega i Santiago Gorostiza Langa (coordinadors)
Sílvia Domènech Fernández, Jordi Serchs Serra, Maria Antònia Martí Escayol, Mar Satorras Grau,
Albert Cubeles i Bonet i Núria Bosom Palau

Coordinadors: Xavier Cazeneuve i Santiago Gorostiza

Dates: 22, 23 i 24 de novembre

Lloc: El Born Centre de Cultura i Memòria

Assistents: 182 inscrites i **929** persones van seguir el Congrés per streaming

6.6 Presentacions de llibres

Presentació de la publicació *El Llibre de les fonts: Aigua, clima i societat a la Barcelona del segle XVII*

Coeditat amb Editorial Afers. L'obra inclou diversos estudis i la transcripció del *Llibre de les fonts*, un manuscrit que descriu l'abastiment d'aigua de boca a la Barcelona de l'època. Amb la participació de els autors i coordinadors del llibre Maria Antònia Martí Escayol, professora a la UAB; Santiago Gorostiza, historiador i investigador postdoctoral a la UAB; Xavier Cazeneuve, historiador, i Gustavo Ramón Wihelmi, director d'operacions de Barcelona Cicle de l'Aigua.

Data: 24 de gener

Assistents: 73

Presentació de la publicació *La República a Barcelona de Miquel González i Sugranyes, 1873-1874*

Amb la participació de Jordi Roca Vernet, historiador i autor del llibre; Ginés Puente Pérez, historiador i autor de les biografies i de les presentacions dels documents, i Teresa Abelló Güell, professora d'Història contemporània i Món Actual de la Universitat de Barcelona (UB)

Data: 13 de febrer

Assistents: 30

Presentació de la publicació *Historia Gráfica de la Guerra Civil*

Editat per RBA, planteja una profunda mirada des del punt de vista del dibuix, la caricatura i l'humor gràfic d'un dels moments més dramàtics de la història espanyola.

Amb la participació dels autors del llibre, Jordi Riera Pujal, divulgador sobre còmics i director del museu virtual d'humor gràfic Humoristan.org, i Jaume Capdevila, 'Kap', dibuixant i especialista en premsa satírica, acompanyats per Santi Barjau, doctor en història de l'Art i tècnic de l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona.

Data: 30 de març

Assistents: 12

6.7 . Conferències i taules rodones

Conferència El cartell. Aspectes tècnics i de difusió, a càrrec de Francesc Fontbona. En el marc de l'exposició *L'Art del Cartell a Barcelona. Col·lecció de cartells municipals de l'Arxiu Històric de la Ciutat*.

Data: 15 de març

Assistents: 18

Conferència inaugural del taller de paleografia va portar el títol *Memòria escrita i control documental: els arxius i els registres dels reis d'Aragó i comtes de Barcelona a l'edat Mitjana*, a càrrec Ignasi Baiges

Data: 10 de maig

Assistents: 16

Conferència *Llegir sota les bombes: els llibres de la biblioteca Infantil de la Casa de l'ardiacà (1936-1937)*, a càrrec de Mònica Baró, professora de la UB. En el marc de l'exposició ***L'Arxiu en Guerra: La Casa de l'Ardiacà i la Sala de Lectura per a Infants durant la Guerra Civil***.

Data: 24 d'octubre

Assistents: 26

Taula rodona *presentació del projecte de*

Memòria LGTBIQ+, sobre la preservació de la memòria històrica del col·lectiu moderada per **João França**, responsable del projecte d'història oral sobre memòria LGTBIQ+, amb la participació de **David Paternotte**, professor de la Universit  Libre de Bruxelles, **Jordi Padilla i Xavier Orri**, de l'Arxiu Municipal de Lloret de Mar, **Aida Escarr **, del Centre de documentació de Ca la Dona i **Magda Costa**, responsable del Centre de documentació Armand de Fluvià - Casal Lambda.

Data: 26 de setembre

Assistents: 35

6.8 . Inauguració

Inauguració exposició *L'Arxiu en Guerra. La Sala de Lectura per a Infants de la Casa de l'Ardiac  durant la Guerra Civil* i anirà seguida d'una visita comentada a l'exposició

Comissaris: Maria Meseguer Domènech i Daniel Venteo

Data: 6 de juliol

Assistents: 58

Inauguració exposició *Dibuixant una Nació: l'her ldica en Domènech i Montaner*, va anar a càrrec del comissari del projecte l'historiador Stefano M. Cingolani i de la cocomissaria de l'Any Domènech i Montaner, Clàudia Sanmartí , seguida d'una breu visita comentada a l'exposició amb la participació de Carme Montaner.

Data: 14 de desembre

Assistents: 30

6.9 Altres activitats

Celebració del III Seminario Iberoamericano de Archivos de Ciudades, L'Arxiu Municipal de Barcelona, juntament amb la Direcció de Justícia Global i Cooperació Internacional de l'Ajuntament de Barcelona, organitza el "III Seminario Iberoamericano de Archivos de Ciudades: entre el gobierno de la informació y la construcción de la memoria plural", el qual tindrà lloc a la seu de l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona.

Dates: 21, 22, 23 i 24 de març

Assistents: 22

6.10 Enregistrament a espais de l'AHCB

Gravació d'un podcast pel Departament de Cultura de la Generalitat, Alan Capellades. Es va registrar el 23 de maig.

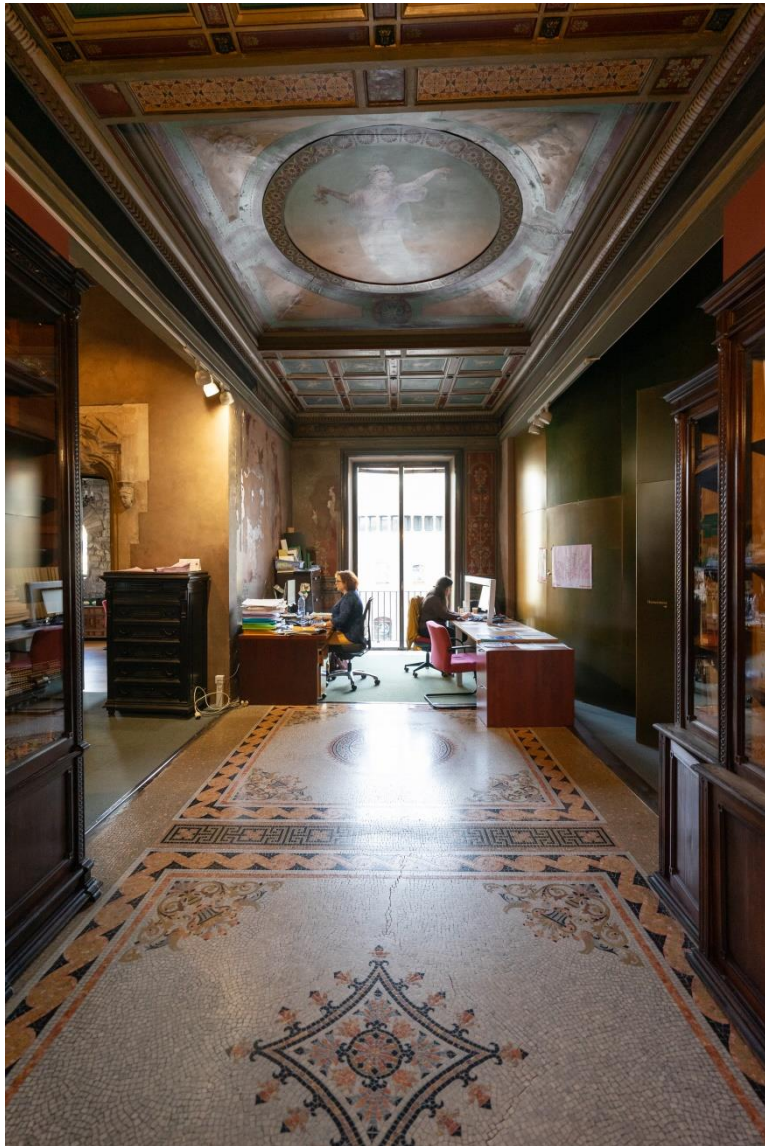
Gravació d'un documental per TV3, sobre la història de la mort del president, Francesc Macià, que porta per títol "El cor de l'avi" productora El Terrat. Es va registrar el dia 20 d'octubre.

Gravació d'un documental per la TV3 al programa *Sense Ficcio* que portarà per títol *La fugida* de la productora Ottokar Editora Audiovisual. Es va enregistrar el dia 8 de novembre de 2023.

Gravació del programa Va Passar Aquí de Betevé per realitzar una entrevista amb el professor Pere Ortí per parlar de la Taula de Canvi de Barcelona i dels Llibres dels Quadres de Comptes. Es va registrar el dia 10 de novembre.

Resum d'activitats de difusió	Sessions	Assistents presencials	Assistents streaming	Visualitzacions per streaming
Visites guiades Arxiu	21	282		
Visites comentades exposicions	12	137		
Exposicions	3	85.441		
Activitats educatives	2	15		
Cursos, Tallers i Jornades	5	75		
Nit dels museus	1	969		
Jornada Portes Obertes	1	3.121		
Congrés Història Barcelona	1	182	929	1504
Presentacions	3	115		
Conferències	4	95	117	599
Inauguració exposició	2	88		
Total	55	90.520	1.043	2.103

COMUNICACIÓ I RELACION EXTERNES

7. COMUNICACIÓ I RELACIONS EXTERNES

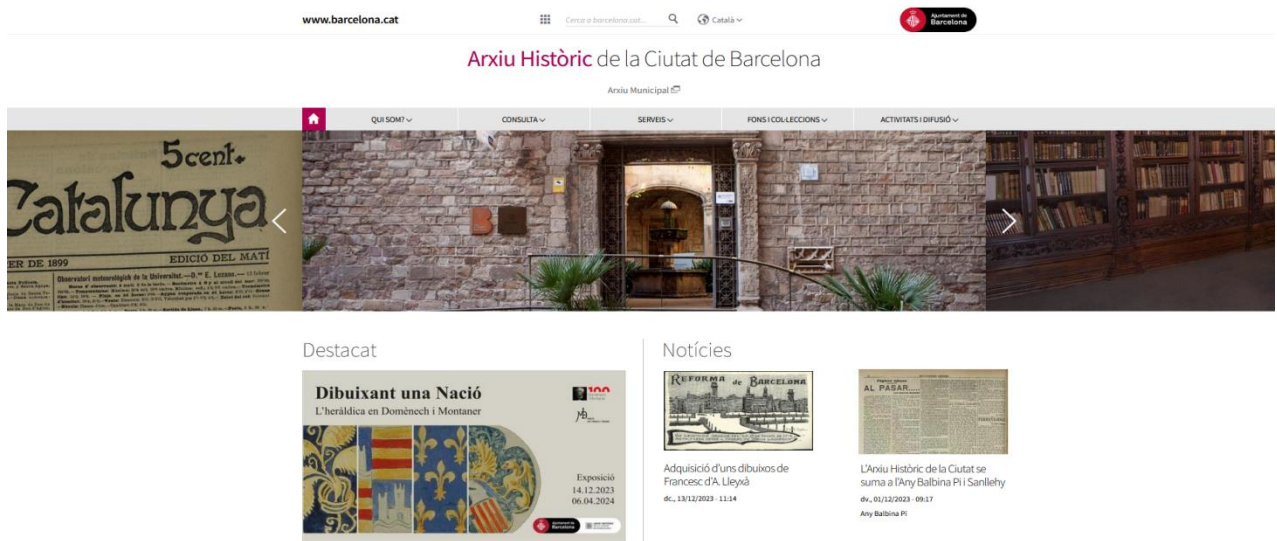
L'AHCB impulsa campanyes de comunicació específiques per a les seves activitats de difusió captar nous públics i donar a conèixer l'Arxiu i els seus fons documentals.

S'han incorporat 136 nous registres a la llista de distribució per correu electrònic, el total de registres és de 1201.

Material gràfic

- **Tríptics:** 1000 unitats del programa per al XVIII Congrés d'Història de Barcelona. *Història ambiental de Barcelona*.
- **Librets:** 200 unitats dels resums de les ponències del XVIII Congrés d'Història de Barcelona. *Història ambiental de Barcelona*.
- **Roll-ups:** 3 unitats per al XVIII Congrés d'Història de Barcelona. *Història ambiental de Barcelona*. 2 unitats per la Jornada de Portes Obertes
- **Productes de merchandising:** 500 bolígrafs, 250 bosses de cotó amb motiu del XVIII Congrés d'Història de Barcelona. *Història ambiental de Barcelona*.
- **Postals:** 5000 unitats en català, 3.000 unitats en castellà i 1.500 unitats en anglès de postals informatives de l'Arxiu Històric de la Ciutat. 1000 unitats per la Jornada de Portes Obertes de l'Arxiu. 700 unitats per l'exposició Dibuixant una Nació
- **Banderoles carrer cares B:** 1 Circuit de 300 banderoles per l'exposició L'art del cartell i per l'exposició l'Arxiu en guerra.
- **Banderoles pati i terrassa de l'AHCB :** 2 unitats per a les exposicions l'Arxiu en Guerra i Dibuixant una Nació: l'Heràldica en Domènech i Montaner.
- **Anuncis a les pantalles** de les següents activitats de l'Arxiu: les exposicions l'Arxiu en Guerra i Dibuixant una Nació: l'Heràldica en Domènech i Montaner. Jornada de Portes Obertes de l'Arxiu i La Nit dels Museus. Corpus i l'Ou com balla. Taller de Paleografia.

Pàgina web de l'AHCB
barcelona.cat/arxiuhistoric

Indicadors	2017	2018	2019	2020	2021	2023	2023
Número de visites	31.145	30.242	32.298	45.873	61.740	58.645	26.589
Pàgines visualitzades	100.363	75.600	80.119	116.121	149.794	131.414	56.006

Resum dades accés Internet	Visitants	Pàgines visualitzades
Pàgina web AHCB	26.589	56.006
Exposicions virtuals i recursos digitals	78.082	159.650
Visualitzacions totals d'activitats en streaming de l'AHCB	1.937	
Total	106.608	215.656

Publicacions a xarxes socials

L'AHCB participa en les xarxes socials de l'Arxiu Municipal de Barcelona i de Barcelona Cultura.

A l'Arxiu Municipal de Barcelona compta amb un total de més de 22.103 seguidors, a Facebook en té més de 9.400, 6.429 a Twitter i 6.274 a Instagram. I quant a les xarxes de Barcelona Cultura, compten amb un total de més de 724.100 seguidors, a Facebook en té més de 267.000, 283.100 a Twitter i 174.000 a Instagram.

Les publicacions realitzades han sigut, principalment, el document del mes, les exposicions realitzades, el XVIII Congrés d'Història de Barcelona, adquisicions o donacions de fons.

A més, s'han fet també 5 mencions de l'Arxiu a Paraula d'Arxiu de l'AMB.

Per altre banda, l'AHCB compta amb 15 entrades a Viquipèdia en català amb 4.653 visualitzacions totals i 14 entrades en castellà amb 7.158.

Presència als mitjans

Les activitats més destacades als mitjans han estat les exposicions, principalment l'exposició L'Arxiu en Guerra.

Les notícies que s’han publicat han estat als mitjans següents: TVE1, TV3, Telecinco, Betevé, Cadena SER, El Periódico, El País, El Punt Avui, Ara, Time Out, Público, La Vanguardia, El Diario, elnacional.cat, catalunyapress.cat, barnadiario.com, barcelonasecreta.com, racocatata.cat, catzona.com, larepublica.cat, europapress.es, nuvol.com, ibbycat.cat, eltelefonvermell.net i webbarcelona.net.

Canals	Nombre de Referències
Televisió	9
Ràdio	1
Premsa escrita	14
Premsa digital	11
Revistes	6
Newletters	7
Institucions	11
Altres	14
Total	73

7.2. Col·laboracions i relacions externes

Convenis

Conveni de col·laboració amb l’Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya per a la realització d’activitats de recerca i divulgació de la cartografia barcelonina.

Acord de participació amb l’Entitat Autònoma del **Diari Oficial i de Publicacions de la Generalitat de Catalunya**, prestant documentació de la Biblioteca i l’Hemeroteca per a la seva digitalització pel “Projecte de digitalització, preservació i difusió de les publicacions de la Generalitat del període 1931-1939”

Col·laboració amb Barcelona ciutat de la literatura

Ha continuat la col·laboració amb *Barcelona ciutat de la literatura* a través les **Beques Montserrat Roig**, creades per l’Ajuntament de Barcelona per a projectes de de qualsevol gènere literari. Durant el 2023 han realitzat l’estada a l’Arxiu Històric, Laura Gonzalvo Horna, entre el 4 de maig i el 30 de juny, Xavier Lluís Chavarria del 26 de juliol a l’11 de setembre, Eduard Olesti entre el 4 de setembre i octubre, i Jordi Miguel Capell entre el 2 d’octubre i novembre.

RECURSOS

8. RECURSOS

8.1. Recursos Humans

Plantilla de l'AHCB	2022	2023
Tècnics superiors	14	15
Tècnics mitjans	5	6
Administratius	8	8
Total	27	29 *

Plantilla per sexe	2023
Homes	5
Dones	22
Total	27

*Hi ha tres persones en substitució de tres baixes, 1 tècnica mitjana (fins al juny), 1 tècnica superior (fins al setembre) i 1 tècnica mitjana (a partir del novembre).

Convenis de pràctiques

L'AHCB rep estudiants en pràctiques procedents de diversos nivells educatius i especialitats a fi que desenvolupin pràctiques professionals.

Aquest any, en total, han estat 4 estudiants que han fet les seves pràctiques a l'Arxiu:

- Tania Lazo Yakimtseva, alumna de la Facultat de Belles Arts de la Universitat de Barcelona, Grau de Conservació-Restauració de Béns Culturals i que ha fet 152 h de pràctiques externes extracurriculars al Servei de Conservació i Restauració.
- Santiago Fatjó Traveria, alumne del Màster Universitari en Arxivística i Gestió de Documents de la Fundació Universitat Autònoma de Barcelona – Escola d'Arxivística i Gestió de Documents, i que ha fet 180 h de pràctiques acadèmiques externes extracurriculars a la Secció de Fons i Col·leccions.
- Francesc Palacio i Serra alumne del Màster Universitari en Arxivística i Gestió de Documents de la Fundació Universitat Autònoma de Barcelona – Escola d'Arxivística i Gestió de Documents, que ha fet 400 h de pràctiques externes extracurriculars a la Secció d'Arxiu Medieval i Modern del Departament de Fons i Col·leccions.
- Josep Maria Codina Fibla alumne del Màster Universitari en Arxivística i Gestió de Documents de la Fundació Universitat Autònoma de Barcelona – Escola d'Arxivística i Gestió de Documents, que ha fet 400 h de pràctiques externes extracurriculars a la Secció de Gràfics del Departament de Fons i Col·leccions.

Formació del personal

- El teletreball a l'Ajuntament de Barcelona . Curs d'autoaprenentatge. Ajuntament de Barcelona. Durant des del mes de gener al març. 8 hores Participants: 27
- Curació de continguts. Ajuntament de Barcelona. 15 hores. 17 d'abril al 16 de maig. Participants: 1
- Paleografia i tipologies documentals d'època moderna. Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya, Subdirecció general d'Arxius. 8 hores. Abril 2023. Participants:1
- Curs creació d'infografies per transmetre informació de manera visual. Ajuntament de Barcelona. 15 hores. 2 al 30 de novembre. Participants: 1
- Curs Postgrau Gestión y preservación de documentos audiovisuales y sonoros. 2a edició ESAGED. 2022-2023 . Participants: 1
- Prevenció de riscos laborals a les oficines i al teletreball. Ajuntament de Barcelona. 4 hores. Novembre-desembre. Participants: 1
- Gestió de documents i arxiu per a oficines. Espai virtual d'aprenentatge, Ajuntament de Barcelona. 15 hores. 02.al 31 d'octubre. Participants:1
- Masterclass: ***La imagen fotográfica impresa***, amb el fotògraf Carles Mitjà. Del *Diploma de especialització en Gestió, Preservació i Difusió de Arxius Fotogràfics*, de la UAB. 1:30 hores. Virtual 28 de setembre de 2023. Participants:1
- Conducció efectiva de reunions. Ajuntament de Barcelona. 15 hores. 6 de març al 3 d'abril.

Participacions del personal de l'Arxiu a Jornades i congressos

La xerrada sobre Arxius, biblioteques i xarxes socials, a càrrec d'en Jordi Serchs, a la Facultat de documentació de la UB, el 15 de novembre.

Relació de personal durant el 2023**Direcció**

Núria Bosom (és va jubilar el 13 d'abril 2023)

Sílvia Domènech Fernández (des de l'1 de juliol)

Administració

Laia Tomasa

Manteniment

Ferran Calvo

Programes Públics

Jordi Serchs

Inma Nuño

M. José Gonzalvo

Glòria Albiol (des de novembre)

Departament de fons i col·leccions**Cap de departament**

Gemma Subirà

Restauració i conservació

Gemma Valls

Digitalització

Alicia Torres

Fons documentals

Glòria Mora i Cruanyes

Oriol Calvet

Carme Muntaner

Santi Barjau

Àngels Busquets

Laura Fortuny

Mercè Lázaro

Elisa Regueiro

Carme Planas

Elisa Cano

Anna Riera (fins al setembre)

Hemeroteca

Sandra Valentín

Consol Sánchez

Manel Alfaro

Biblioteca- Sala de consulta

Àngels Solà

Inés Nieto

Maria Messeguer

Patricia Jacas

Mònica Callejón

Núria Doya (fins al 9 de juny)

Contractació externa**Auxiliars sala de consulta:**

Integración Social de Minúsvalidos S.L (ISM S.L)

Reproducció documents: DINSER.

Servicios Informáticos, SL i ARTIPLAN

Restauració de documents: Teixell,

Benedictines Sant Pere de les Puellas,

Taller de restauració Rosellbadia

Tractament documental: Xavier

Martin i Pandora Gestión

Documental SL

Seguretat: Grupo Contrort Empresa

de Seguridad SAU fins a 19 de desembre de 2023

Seguridad Preventiva Cuatro SL des del 20 fins al 31 de desembre de 2023

Neteja: Serveis Integrals

Manteniment RUBATEC, SA

8.2. Pressupost

INGRESSOS	Drets reconeguts	Recaptat Liquidat
1. Reproducció de documents	4.397,18 €	4.397,18 €
2. Subvenció Generalitat	21.427,00 €	17.141,60 €
TOTAL INGRESSOS	25.824,18 €	21.538,78 €

DESPESA	Disposat	Pagament efectuat
1. Despesa de personal	1.693.353,93 €	1.693.353,93 €
2. Programes i projectes		
3. Despeses de funcionament		
4. Transferències corrents (becaris)		
5. Inversions i compres	7.860,66 €	7.860,66 €
TOTAL DESPESA	1.701.214,59 €	1.701.214,59 €

DISTRIBUCIÓ CAPÍTOL II		
Fons i Col·leccions	Disposat	Pagament efectuat
Restauració documentació		
Material restauració		
Reparació i conservació maquinària i instal	38.692,82 €	38.692,82 €
Digitalització		
Compra bibliogràfica i subscripcions	2.917,89 €	2.533,10 €
Material d'escriptori i ofimàtica	3.300,00 €	1.680,34 €
Tractament documental		
Programes Públics		
Jornades i cursos	5.313,20 €	680,00 €
Exposicions		
Congrés		
Publicacions i revisió de textos		
Campanyes de comunicació	15.364,51 €	7.772,61 €
Traduccions i servei d'interpret	3.100,00 €	1.606,49 €
Reportatges fotogràfics	3.267,00 €	0,00 €
Altres	94.452,72 €	63.526,99 €
General		
Neteja	106.260,44€	70.703,26 €
Vigilància	180.717,79 €	120.363,76 €
Manteniment armaris compactus	445,35 €	445,35 €
Assegurances	0,00 €	0,00 €
Serveis auxiliar de sala	53.813,76 €	49.318,91 €
Serveis reprografia peticions usuaris		
Treballs tècnics	76.372,03 €	50.803,98 €
Subministraments i altres	5.596,16 €	3.127,51 €
Bestreta		
TOTAL CAPÍTOL II	594.695,07 €	411.525,12 €

8.3. Infraestructura

Superfície total	m²
Superfície Arxiu Històric	2.857,01
Superfície Dipòsit Zona Franca	420,00
Total	3.277,01

Superfície per espais Arxiu Històric	m²
Recepció – informació	19,80
Vestíbul/Sala d'Exposicions	96,36
Zona Arqueològica	65,40
Dipòsits	903,20
Despatxos	238,50
Sales de Consulta	254,39
Sala d'Actes	68,22
Sales nobles (Dalmases, Massana i Pompeiana)	143,81
Taller de restauració	132,45
Laboratori	68,57
Magatzems	46,60
Lavabos	43,96
Altres espais (escales, replans, distribuïdors, etc)	775,75
Total	3.277,01

